

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ПО СТОКОВИТЕ БОРСИ И ТЪРЖИЩАТА

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН

за цените на едро на хранителни продукти на стоковите тържища в България

Анализът на цените на едро на храните през месец май 2016 г. показва, че пазарът остава спокоен, без драстични отклонения в двете посоки, като се запазват типичните сезонни тенденции при движението на цените, основно на плодовете и зеленчуците. През месеца имаше много празнични почивни дни, но това не се отрази на търговията с храни, като не се наблюдаваше типичното преди години рязко поскъпване на стоките. Спрямо същия месец на миналата година цените на повечето хранителни стоки са по-ниски. Такива са наблюденията и за предходния петгодишен период. Цените на едро на плодовете и зеленчуците през май, спрямо предходния месец като цяло бележат спад, с изключение на цените на цитрусовите плодове. В сравнение със същия месец на предходните години се наблюдават по-високи цените на краставиците и черешите.

1. Хранителни стоки

През м. май пазарът на едро на храни остава сравнително спокоен със задържане на цените около и под нивата от предходния месец април. (табл.1, фиг.1)

Запазва се слабата възходяща тенденция от предходните месеци при движението на цената на захарта, но средно месечните цени през май остават почти без промяна спрямо м. април. (фиг. 6) При цените на остналите хранителни стоки, предмет на този анализ, е отчетен спад на месечна база с 1-2%, който е по-силно изразен при яйцата. При тях поевтиняването спрямо предходния месец е 6%. Несзначителен ръст на месечна база от 1% има при цената на фасула, а цената на едро на брашното е без промяна. (табл. 1, фиг. 1, 8, 9, 10, 11)

Цените на млечните произведения също остават относително стабилни, като при цените на кашкавала, пряското и киселото мляко се наблюдава лек низходящ тренд от 1-3%. Цената на кравето сирене остава стабилна с промяна на месечна база от +1%, а кравето масло поскъпва незначително с 2%. (табл. 1, фиг.1, 14, 15)

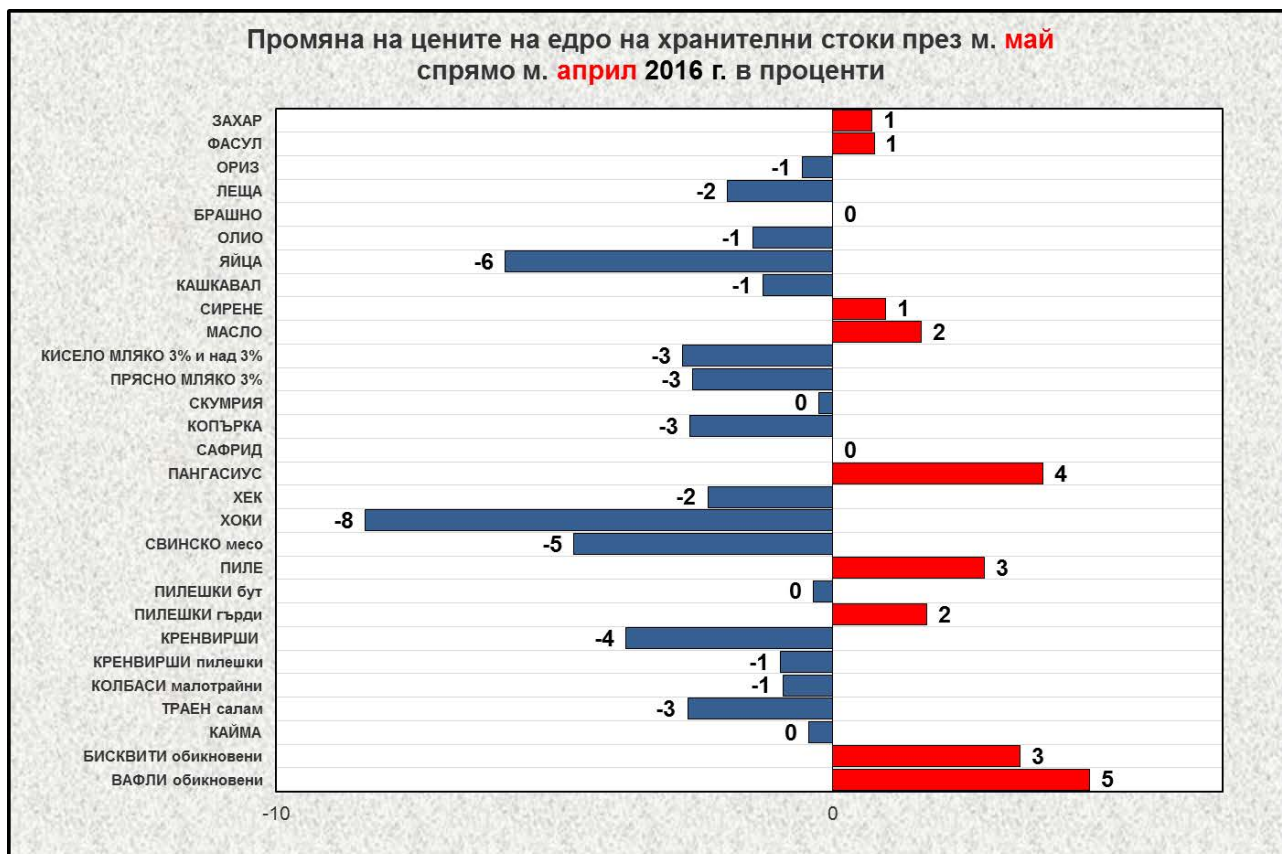
Общата тенденция при движението на цените на месото и месните произведения през май е на задържане на стойностите около нивата от предходния месец с лек низходящ тренд при рибата и месните произведения. Най-голям спад на месечна база е отчетен при рибата хоки (8%), а цената на филето от пангасиус се е

покачила с 4%. След наблюдаваното покачване на цената на свинското месо в периода февруари – март, в началото на м. април стойностите се стабилизират и кривата придобива низходящ тренд. През м. май средно месечните цени спрямо април бележат спад от 5%. Цените на пилето и пилешките продукти са почти без промяна с отклонения +1-3%. (табл. 1, фиг. 1, 12 и 13)

Цените на захарните изделия през м. май леко поскъпват с 3 – 5%.

Таблица 1

СТОКА	април'16	май'16	промяна в %	промяна в лв.
ЗАХАР	1,42	1,43	0,7	0,01
ФАСУЛ	2,69	2,71	0,7	0,02
ОРИЗ	1,83	1,82	-0,5	-0,01
ЛЕЩА	3,17	3,11	-1,9	-0,06
БРАШНО	0,81	0,81	0,0	0,00
ОЛИО	2,09	2,06	-1,4	-0,03
ЯЙЦА	0,17	0,16	-5,9	-0,01
КАШКАВАЛ	9,54	9,42	-1,3	-0,12
СИРЕНЕ	5,29	5,34	0,9	0,05
МАСЛО	1,26	1,28	1,6	0,02
КИСЕЛО МЛЯКО 3% и над 3%	0,74	0,72	-2,7	-0,02
ПРЯСНО МЛЯКО 3%	1,59	1,55	-2,5	-0,04
СКУМРИЯ	3,86	3,85	-0,3	-0,01
КОПЪРКА	1,95	1,90	-2,6	-0,05
САФРИД	3,20	3,20	0,0	0,00
ПАНГАСИУС	3,70	3,84	3,8	0,14
ХЕК	5,34	5,22	-2,2	-0,12
ХОКИ	5,12	4,69	-8,4	-0,43
СВИНСКО месо	6,87	6,55	-4,7	-0,32
ПИЛЕ	3,67	3,77	2,7	0,10
ПИЛЕШКИ бут	2,85	2,84	-0,4	-0,01
ПИЛЕШКИ гърди	7,70	7,83	1,7	0,13
КРЕНВИРШИ	4,31	4,15	-3,7	-0,16
КРЕНВИРШИ пилешки	3,18	3,15	-0,9	-0,03
КОЛБАСИ малотрайни	4,45	4,41	-0,9	-0,04
ТРАЕН салам	8,82	8,59	-2,6	-0,23
КАЙМА	4,58	4,56	-0,4	-0,02
БИСКВИТИ обикновени	0,89	0,92	3,4	0,03
ВАФЛИ обикновени	2,38	2,49	4,6	0,11

Фигура 1

Спрямо същия месец на миналата година при цените на едро на повечето хранителни стоки се наблюдава низходящ тренд, изразен най-силно при фасула (23%) и ориза (12%). (табл. 2 , фиг. 2)

При цената на слънчогледовото олио от началото на настоящата година се наблюдава устойчив и плавен низходящ тренд. спрямо м. май 2015 г. цената на олиото е само с 1% по-висока. (фиг. 7)

От началото на 2015 г. кривата на цената на захарта има плавен и траен възходящ тренд, който се запазва и през първите пет месеца на настоящата година. Поскъпването на захарта на годишна база е 18%, а спрямо началото на годината е отчетен ръст от 6%. На международния пазар също се наблюдава поскъпване на захарта. (фиг. 6, 38, 39)

Цените на брашното и яйцата се задържат около миналогодишното си ниво, а при цената на лещата се наблюдава значителен ръст спрямо същия месец на миналата година от 22%.(табл. 2, фиг. 2)

Цените на всички млечни произведения, предмет на този анализ са по-ниски, като поевтиняването им на годишна база е в диапазона 5 – 9%.

Общата тенденция при движението на цените на месото и месните произведения е низходяща. Поевтиняване в диапазона 7-10% е отчетено при

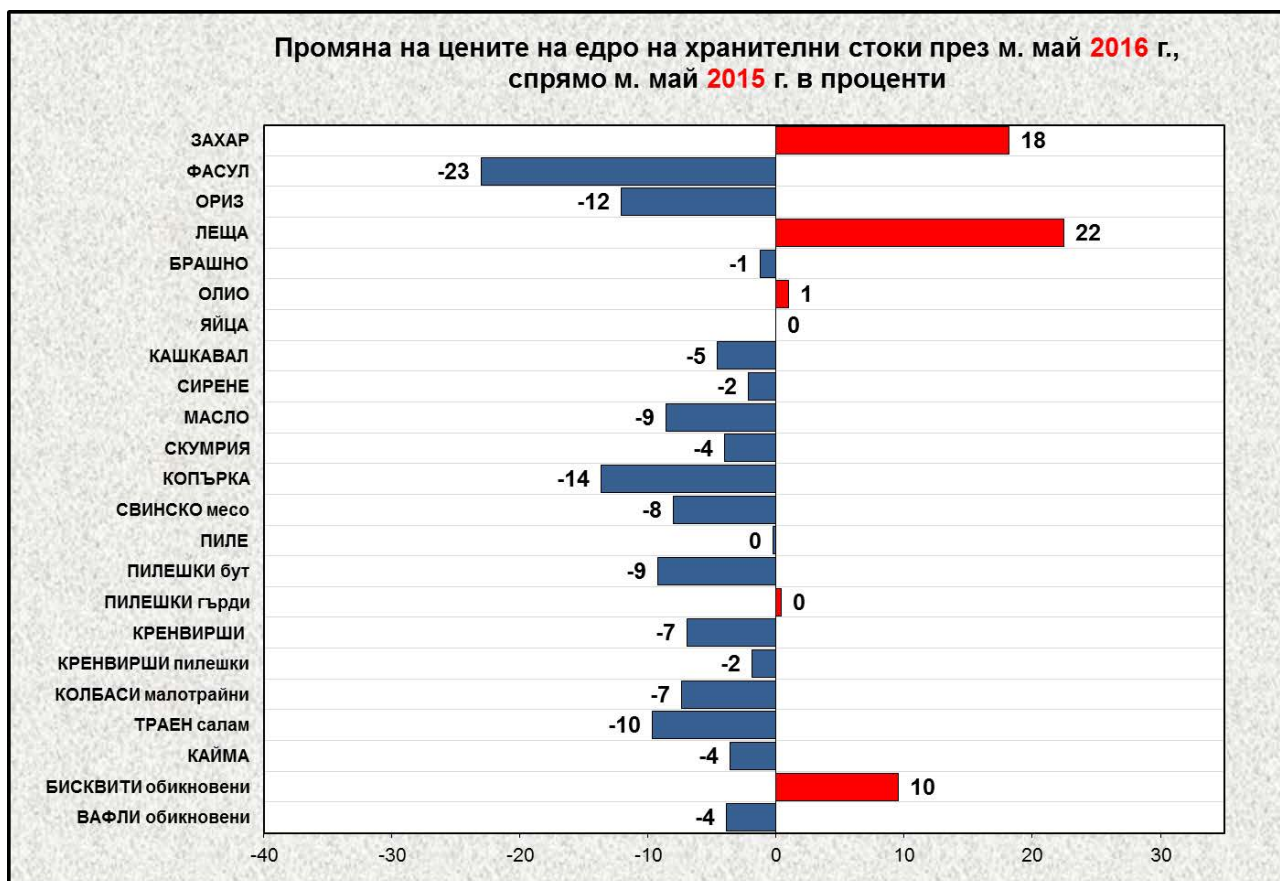
свинското месо, пилешкия бут, кренвиршите, малотрайните и трайните колбаси. С 2 – 4% е намалението на цените на годишна база на пилешките кренвирши и каймата. Цените на пилешкото месо и пилешкия бут се задържат около нивата от същия месец на предходната година.

Наблюденията на цените на рибата на годишна база е само върху скумрията и копърката, тъй като останалите видове риби се наблюдават от Комисията от края на 2015 г. В сравнени със същия месец на предходната година цените на скумрията и копърката бележат спад съответно от 4% и 14%. (табл.2 и фиг. 2)

Цените на захарните изделия са относително стабилни с леко колебание надолу от 4% при цената на вафлите и ръст на цената от 10% на бисквитите.

Таблица 2

СТОКА	<i>май'16</i>	<i>май'15</i>	промяна в%	промяна в лв.
	цена	цена		
ЗАХАР	1,43	1,21	18,2	0,22
ФАСУЛ	2,71	3,52	-23,0	-0,81
ОРИЗ	1,82	2,07	-12,1	-0,25
ЛЕЩА	3,11	2,54	22,4	0,57
БРАШНО	0,81	0,82	-1,2	-0,01
ОЛИО	2,06	2,04	1,0	0,02
ЯЙЦА	0,16	0,16	0,0	0,00
КАШКАВАЛ	9,42	9,87	-4,6	-0,45
СИРЕНЕ	5,34	5,46	-2,2	-0,12
МАСЛО	1,28	1,40	-8,6	-0,12
СКУМРИЯ	3,85	4,01	-4,0	-0,16
КОПЪРКА	1,90	2,20	-13,6	-0,30
СВИНСКО месо	6,55	7,12	-8,0	-0,57
ПИЛЕ	3,77	3,78	-0,3	-0,01
ПИЛЕШКИ бут	2,84	3,13	-9,3	-0,29
ПИЛЕШКИ гърди	7,83	7,80	0,4	0,03
КРЕНВИРШИ	4,15	4,46	-7,0	-0,31
КРЕНВИРШИ пилешки	3,15	3,21	-1,9	-0,06
КОЛБАСИ малотрайни	4,41	4,76	-7,4	-0,35
ТРАЕН салам	8,59	9,51	-9,7	-0,92
КАЙМА	4,56	4,73	-3,6	-0,17
БИСКВИТИ обикновени	0,92	0,84	9,5	0,08
ВАФЛИ обикновени	2,49	2,59	-3,9	-0,10

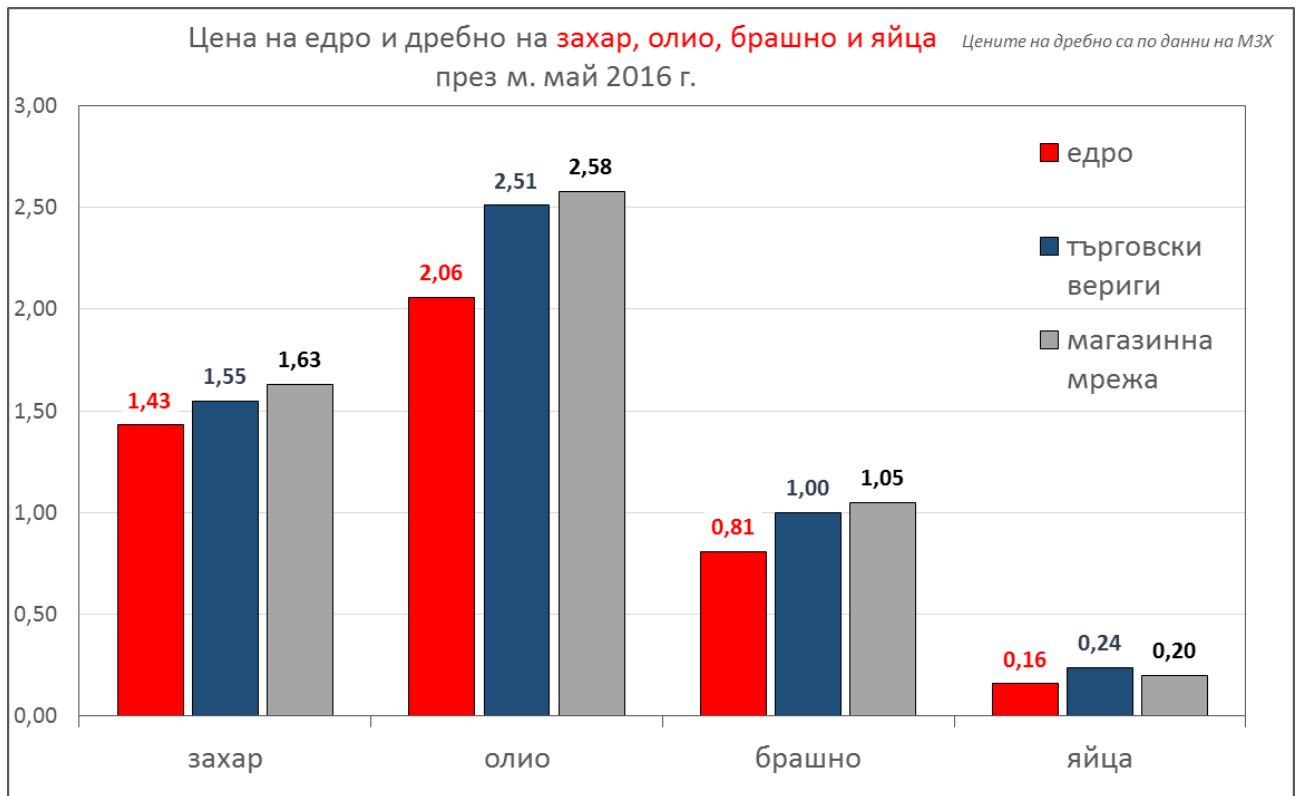

Фигура 2

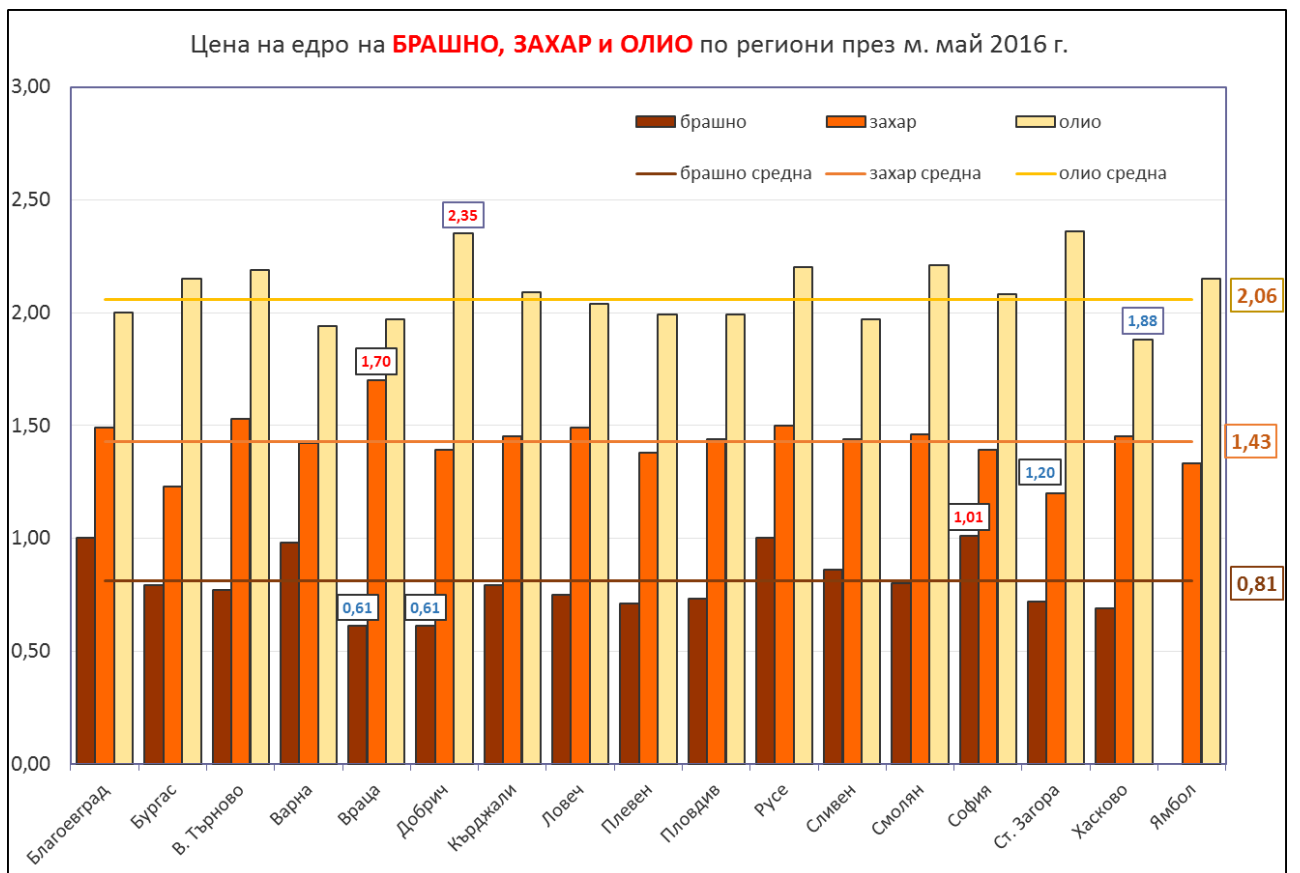
Наблюдението на цените на дребно на основните хранителни продукти: захар, олио, брашно и яйца показва, че през м. май най-високи са цените в магазинната мрежа, като само при яйцата се наблюдава по-висока цена в големите търговски вериги. Надценките на цените на дребно, спрямо цените на едро, в големите търговски вериги са най-големи при яйцата – 50%, а най-малка надценка има при захарта – 8%. Маржът между цените на едро и дребно на олиото и брашното е 20-30%. В магазинната мрежа най-голямата надценка от 30% е при брашното и най-малка съответно при захарта – 14%. (табл.3 и фиг.3)

Таблица 3

СТОКА	цени на едро на тържищата	цени на дребно в търговските вериги	надценка в %	надценка в лв.	цени на дребно в магазинната мрежа	надценка в %	надценка в лв.
захар	1,43	1,55	8	0,12	1,63	14	0,20
олио	2,06	2,51	22	0,45	2,58	25	0,52
брашно	0,81	1,00	23	0,19	1,05	30	0,24
яйца	0,16	0,24	50	0,08	0,20	25	0,04

Фигура 3

Фигура 4

Анализът на цените на едро на основните хранителни стоки: брашно, захар и олио по региони показва, че отклоненията в цените в различните регион от средната за страната цена са в диапазона $\pm 15-20\%$.

При средна цена за страната през м. май на брашното 0.81 лв./кг, средната цена на брашното на тържищата в област София е 1.01 лв./кг, а в област Враца 0.61 лв./кг. Най-висока цена на едро на захарта през май е отчетена в област Враца – 1.70, а най-ниска в област Стара Загора – 1.20 лв./кг. Най-скъпо се е търгувало през май олиото на тържищата в област Добрич – 2.35 лв./кг, а най-евтино е било то в Хасковска област – 1.88 лв./кг. (фиг.4)

Таблица 4

май	ЗАХАР	ФАСУЛ	ОРИЗ	БРАШНО	ОЛИО	ЯЙЦА	КАШКАВАЛ	СИРЕНЕ	МАСЛО	КАЙМА	СВИНСКО месо	ПИЛЕ
година												
2012	1,99	2,69	1,97	0,87	2,60	0,20	10,03	4,77	1,13	4,91	6,38	3,75
2013	1,95	3,22	1,90	0,98	2,62	0,18	10,47	5,38	1,25	5,02	7,40	4,15
2014	1,41	4,51	2,01	0,84	1,99	0,16	10,73	5,67	1,30	4,92	6,98	3,99
2015	1,21	3,52	2,07	0,82	2,04	0,16	9,87	5,46	1,40	4,73	7,12	3,78
2016	1,43	2,71	1,82	0,81	2,06	0,16	9,42	5,34	1,28	4,56	6,55	3,77

Анализът на цените на хранителните стоки през м. май 2016 г. в сравнение със същия месец на петгодишния период (2012 - 2016 г.) показва, че като цяло цените се движат около нивата от м. май 2012 – 2015 г., като при фасула, млечните произведения, месните произведения и пилешкото месо има траен низходящ тренд през последните три – четири години. (табл.4 и фиг.5)

- През 2011 г. цената на захарта бележи драстичен скок и за шест месеца се покачва със 70%. В резултат на този скок цената на захарта през м. април 2012 г. е най-висока в сравнение със същия месец на следващите години. През м. май 2016 г. цената на захарта бележи ръст на годишна база спрямо предходната година, остава на по-ниско ниво спрямо периода 2012 – 2013 г. и се доближава до нивото от м. април 2014 г. (фиг.6)

- От 2012 г. цената на фасула започва да расте и през м. май 2014 г. тя е най - висока за последния петгодишен период. От средата на същата година трендът се

обръща, в резултат на което цената през май 2016 г. е по-ниска от предходните две години и се доближава до нивото от 2012 г. (фиг. 10)

- Цената на ориза през последните години остава сравнително стабилна и се движи на ниво от около 2,00 лв./кг. Стабилният характер на цената на ориза се дължи на това, че производството на ориз в страната през последните години е във възход и тенденциите на световния пазар на ориз не дават силно отражение върху нашия пазар. През месец май настоящата година цената е на най-ниско ниво спрямо предходните години. (фиг. 11)

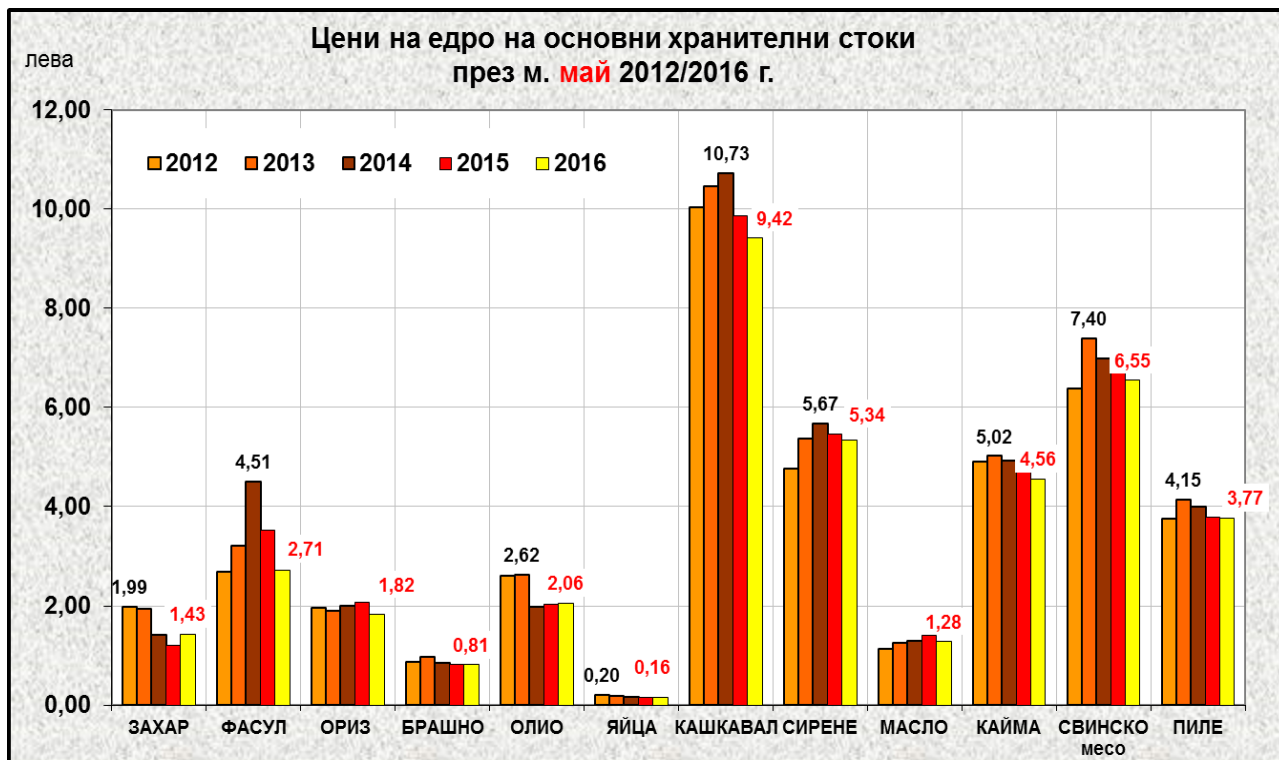
- През цялата 2012 г. кривата на цената на брашното има възходящ тренд и през м. април 2013 г. стойностите са най-високи за петгодишния период. През м. май настоящата година цената на брашното се движи около нивата от предходните 3 години. (фиг.8)

- Наред с други хранителни стоки и при олиото през 2012 г. се наблюдаваше трайно поскъпване. По тази причина през м. май 2013 г. цената на олиото има най-високи стойности в сравнение със същия месец на другите години от периода. През пролетта на 2015 г. беше регистрирано поскъпване на олиото, в резултат на което през м. май на настоящата година стойностите са на малко по-високо ниво от предходните две години, но остават под пиковите стойности от януари 2013 г. (фиг.7)

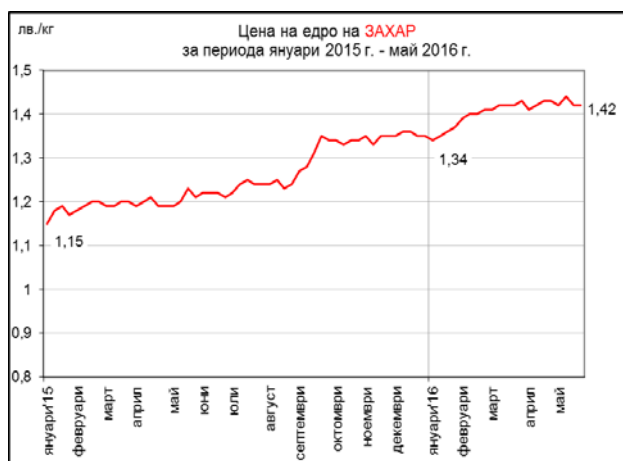
- През петия месец на настоящата година цените на млечните произведения бележат спад на годишна база. Цените на кравето сирене и кашкавал „Витоша“ са били най-високи през м. май 2014 г. Това се дължи на постоянната възходяща тенденция, наблюдавана през втората половина на 2012 г. и през цялата 2013 г. В периода 2012 – 2014 г. цената на кравето масло има траен възходящ тренд. През м. май настоящата година цената на маслото бележи лек спад в сравнение с предходния четиригодишен период. (фиг. 14 и 15)

- В периода 2013 – 2016 г. цените на месото и месните изделия имат траен и плавен низходящ тренд. През май 2013 г. са отчетни най-високите стойности за тези продукти. Тогава се наблюдаваше и голям скок на цената на месото на световния пазар. (фиг. 13 и 40)

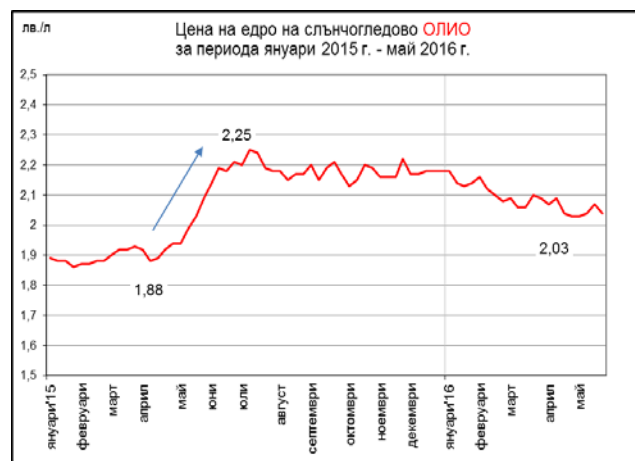

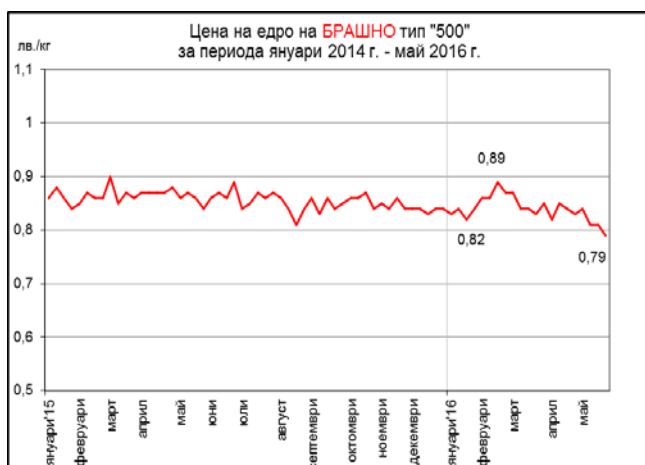
Фигура 5

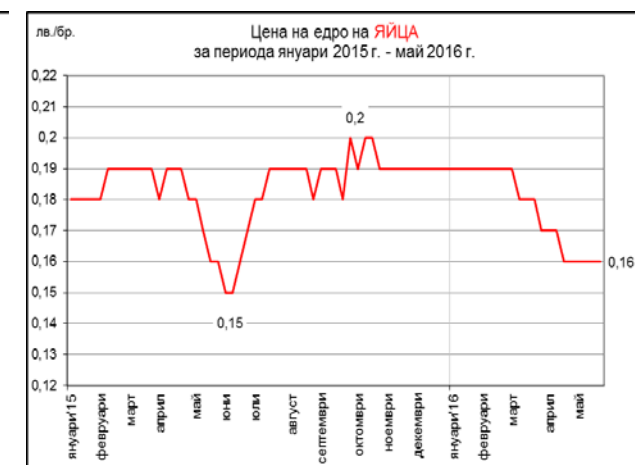
Фигура 6

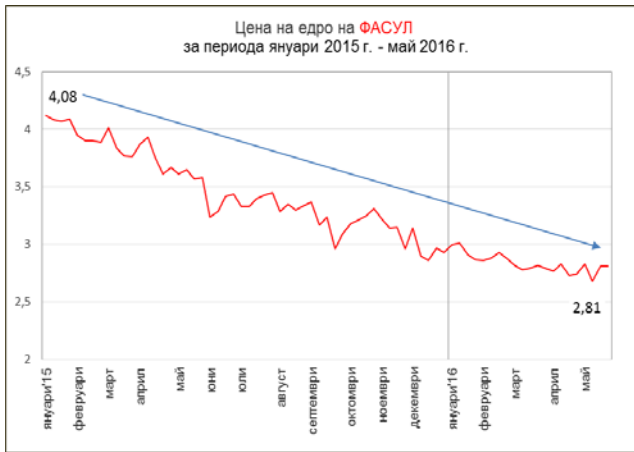
Фигура 7

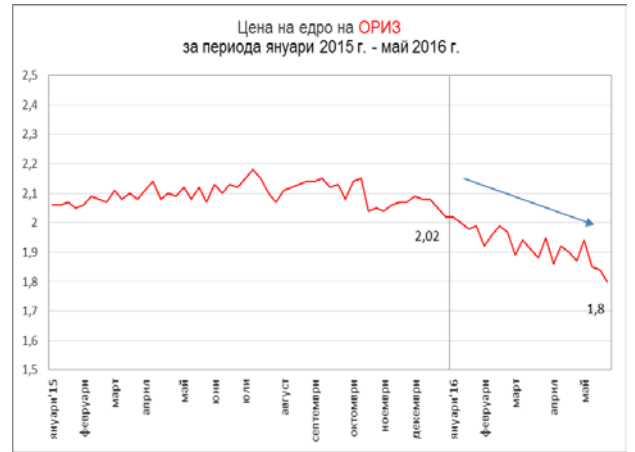
Фигура 8

Фигура 9

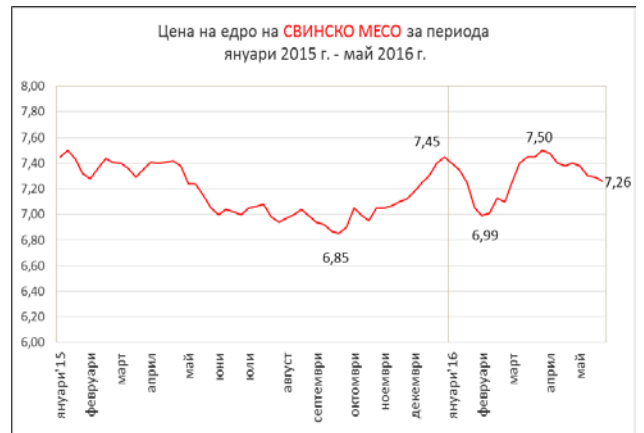
Фигура 10

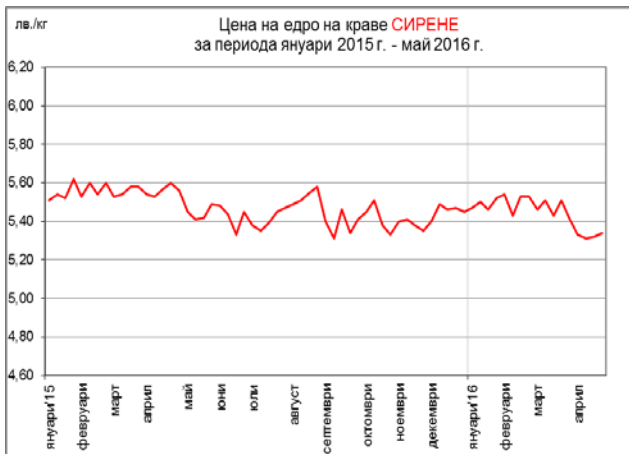
Фигура 11

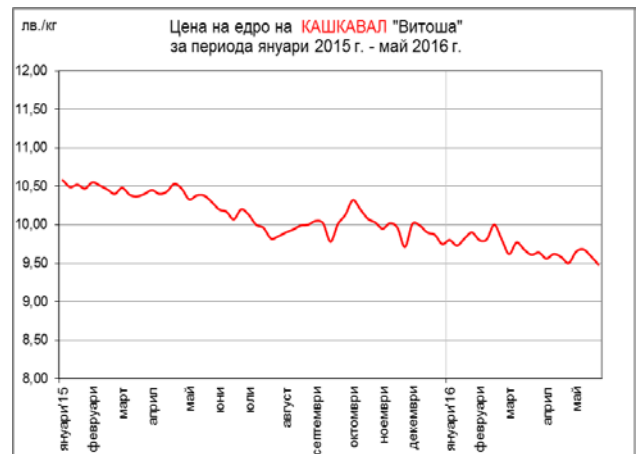
Фигура 12

Фигура 13

Фигура 14

Фигура 15

2. Плодове и зеленчуци

През зимните и ранните пролетни месеци относителният дял на българските плодове и зеленчуци е изключително нисък, но през по-късните месеци количествата българска продукция се увеличават.

Наблюденията върху пазара на плодове и зеленчуци през м. май показват, че българската продукция присъства в съотносими количества, спрямо количествата от внос. Съотношението между продажбите на български оранжерийни домати и домати от внос е почти изравнено. През м. май на пазара има достатъчно количества български краставици и продажбите при тях са над 50% в сравнение с продажбите на вносните краставици. Най-голям превес като относителен дял при продажбите през м. май има при българските картофи, които съставляват 62% от общото количество продажби. Наблюденията през последните години са, че производството на ябълки в страната е изключително малко и предлаганите количества не могат да задоволят търсенето. По тази причина относителният дял на продажбите на български ябълки през м. май настоящата година едва 38%. (фиг. 26)

Фигура 16

При цените на едро на плодовете и зеленчуците през м. май спрямо м. април се наблюдават разнопосочни тенденции, като измененията на стойностите са в сравнително широк диапазон. (табл. 5 и фиг.17)

Цените на плодовете, които са в активен период на производство и предлагане бележат спад на месечна база. Цените на българските ягоди са с 26% по-ниски спрямо предходния месец, а вносните ягоди поевтиняват с 11%. Поскъпване със 7% е отчетено при български ябълки, а цените на вносните са почти без промяна. Извън активния сезон на търсене са цитрусовите плодове, които поскъпват на месечна база със 7 – 8%, а цената на лимоните се покачва спрямо предходния месец с 43%. Цените на бананите и кивито се доближават до нивата от предходния месец, като месечните колебания при тях са $\pm 3\%$. (фиг. 30 и 31)

Месечните колебания на цените на зеленчуците през м. май, спрямо предходния месец повтарят характерните за тези стоки сезонни тенденции на спад на стойностите.

Цените на картофите от старата реколта и на картофите от внос бележат незначителен ръст на месечна база от 1 – 2%, а в разгара на сезона на производство и предлагане на пресни български картофи, те поевтиняват в сравнение с предходния месец с близо 30%.

При домати се наблюдава поевтиняване през месеца, като средно месечните цени на българските оранжерийни домати през май са със 17% по-ниски, спрямо април. Поевтиняването на домати от внос на месечна база е 25%.

От м. февруари цените на краставиците имат траен низходящ тренд. В края на април и началото на май се наблюдава краткотрайно покачване на стойностите, а през втората половина на м. май трендът отново се обръща и цената им започва да пада. През м. май поевтиняването на месечна база на българските оранжерийни краставици и на тези от внос е 1 - 4%.

През месеца е отчетен спад на цените на тиквичките (около 30%), вносният червен пипер (26%) и зелето (10%). Цените на зелената салата и репите се задържат около нивата от предходния месец. Цените на останалите зеленчуци са без значителни колебания. (фиг.26, 27, 28, 29)

Таблица 5

СТОКА	април'16	май'16	промяна в %	промяна в лв.	май'15	промяна в %	промяна в лв.
	цена	цена			цена		
ЯБЪЛКИ	1,08	1,16	7,4	0,08	1,31	-11,5	-0,15
ЯБЪЛКИ внос	1,12	1,11	-0,9	-0,01	1,27	-12,6	-0,16
ЧЕРЕШИ	няма данни	4,16			2,79	49,1	1,37
ЯГОДИ	3,57	2,63	-26,3	-0,94	3,72	-29,3	-1,09
ЯГОДИ внос	3,15	2,80	-11,1	-0,35	3,63	-22,9	-0,83
БАНАНИ	2,41	2,33	-3,3	-0,08	2,39	-2,5	-0,06
ПОРТОКАЛИ	1,03	1,10	6,8	0,07	1,30	-15,4	-0,20
МАНДАРИНИ	1,46	1,57	7,5	0,11	1,73	-9,2	-0,16
ЛИМОНИ	2,02	2,88	42,6	0,86	2,22	29,7	0,66
КИВИ	1,30	1,34	3,1	0,04	1,63	-17,8	-0,29
КАРТОФИ	0,65	0,66	1,5	0,01	0,55	20,0	0,11
КАРТОФИ пресни	1,49	1,06	-28,9	-0,43	1,27	-16,5	-0,21
КАРТОФИ внос	0,78	0,79	1,3	0,01	0,53	49,1	0,26
ЛУК зрял	0,89	0,88	-1,1	-0,01	0,81	8,6	0,07
ЛУК зрял внос	0,79	0,75	-5,1	-0,04	0,74	1,4	0,01
ЧЕСЪН зрял	5,00	4,77	-4,6	-0,23	3,07	55,4	1,70
ЧЕСЪН зрял внос	4,88	4,85	-0,6	-0,03	3,21	51,1	1,64
ДОМАТИ оранжерийни	2,41	2,01	-16,6	-0,40	2,54	-20,9	-0,53
ДОМАТИ внос	1,81	1,36	-24,9	-0,45	1,74	-21,8	-0,38
КРАСТАВИЦИ оранжерийни	1,63	1,62	-0,6	-0,01	1,41	14,9	0,21
КРАСТАВИЦИ внос	1,23	1,18	-4,1	-0,05	1,14	3,5	0,04
ПЕПЕР червен внос	2,31	1,71	-26,0	-0,60	3,51	-51,3	-1,80
САЛАТА зелена	0,46	0,47	2,2	0,01	0,55	-14,5	-0,08
РЕПИ	0,51	0,50	-2,0	-0,01	0,34	47,1	0,16
ЗЕЛЕ	0,82	0,74	-9,8	-0,08	0,86	-14,0	-0,12
ЗЕЛЕ внос	0,62	0,63	1,6	0,01	0,81	-22,2	-0,18
ТИКВИЧКИ	1,71	1,15	-32,7	-0,56	1,08	6,5	0,07
ТИКВИЧКИ ВНОС	1,49	1,09	-26,8	-0,40	1,70	-35,9	-0,61
МОРКОВИ	0,84	0,93	10,7	0,09	1,41	-34,0	-0,48
МОРКОВИ внос	0,77	0,74	-3,9	-0,03	1,27	-41,7	-0,53
ГЪБИ култивирани	3,39	3,56	5,0	0,17	3,35	6,3	0,21

Фигура 17

В сравнение със същия месец на миналата година тенденциите при движението на цените на плодовете и зеленчуците са разнопосочни и са в големи ценови диапазони. (табл.5 и фиг.18)

Поскъпване спрямо същия месец на миналата година има при лимоните с 30%, а при останалите плодове, предмет на този анализ, е регистрирано поевтиняване, което е най-силно изразено при ягодите (29%). На по-ниски нива през тази година се задържат цените на ябълките, бананите, портокалите, мандарините и кивито.

Значителен ръст на годишна база е отчетен при цената на черешите, които са с 50% по-високи спрямо същия месец на предходната година. След изключителната реколта от над 46 000 тона череши през миналата година, тази се очертава да бъде лоша за българските производители. Причината е, че над половината от продукцията е унищожена заради ниските температури и сланата е попарила голяма част от дърветата. В резултат на това цените на черешите за пряка консумация през тази година са значително над нивата от същия период на предходната година.

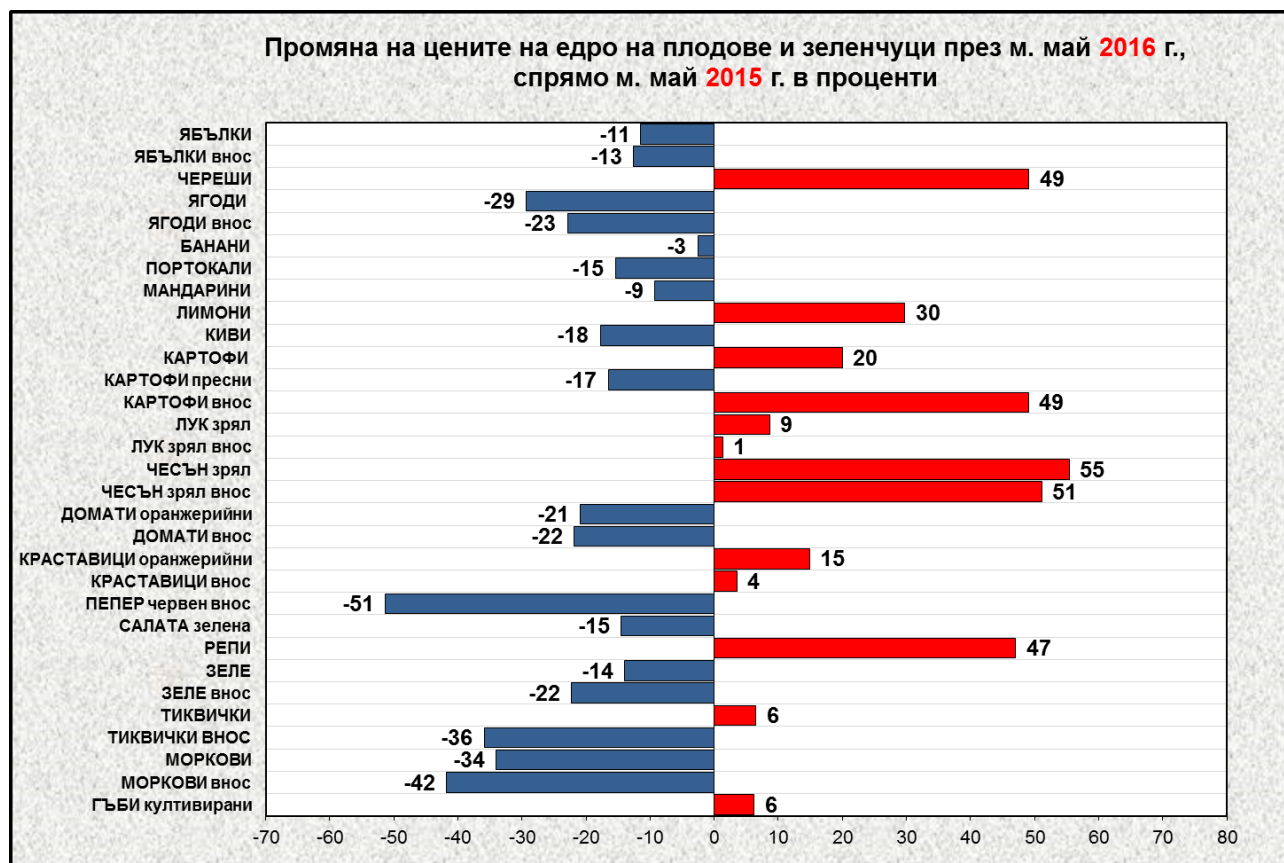
Цените на картофите от старата реколта и на картофите от внос бележат ръст на годишна база в диапазона 20 – 50%, а пресните български картофи поевтиняват в сравнение със същия месец на миналата година със 17%.

През м. май тази година цените на домати са по-евтини в сравнение със същия месец на предходната година, като намалението на цените им на годишна

база е около 20%. Цените на българските оранжерийни краставици са с 15% по-високи в сравнение с миналата година, а на тези от внос съответно с 4%.

Поскъпване на годишна база има основно при зрелия чесън, чиято цена бележи ръст на годишна база от 50 – 55% и при репите 47%.

Спад на годишна база има при цената на зелената салата (15%), зелето (15 – 20%), тиквичките от внос (36%) и морковите (30-40%)

Фигура 18

Анализът на движението на цените на едро на плодовете и зеленчуците през м. май 2016 г. в сравнение със същия месец на петгодишния период (2012 – 2016 г.) показва следните тенденции: (табл. 7и фиг. 24)

- Плодовете и зеленчуците имат изцяло сезонен характер, а цените им силно се влияят от конкретните климатични и метеорологични условия. По тази причина цените на тези стоки са силно чувствителни и варират в сравнително големи диапазони за кратки периоди.

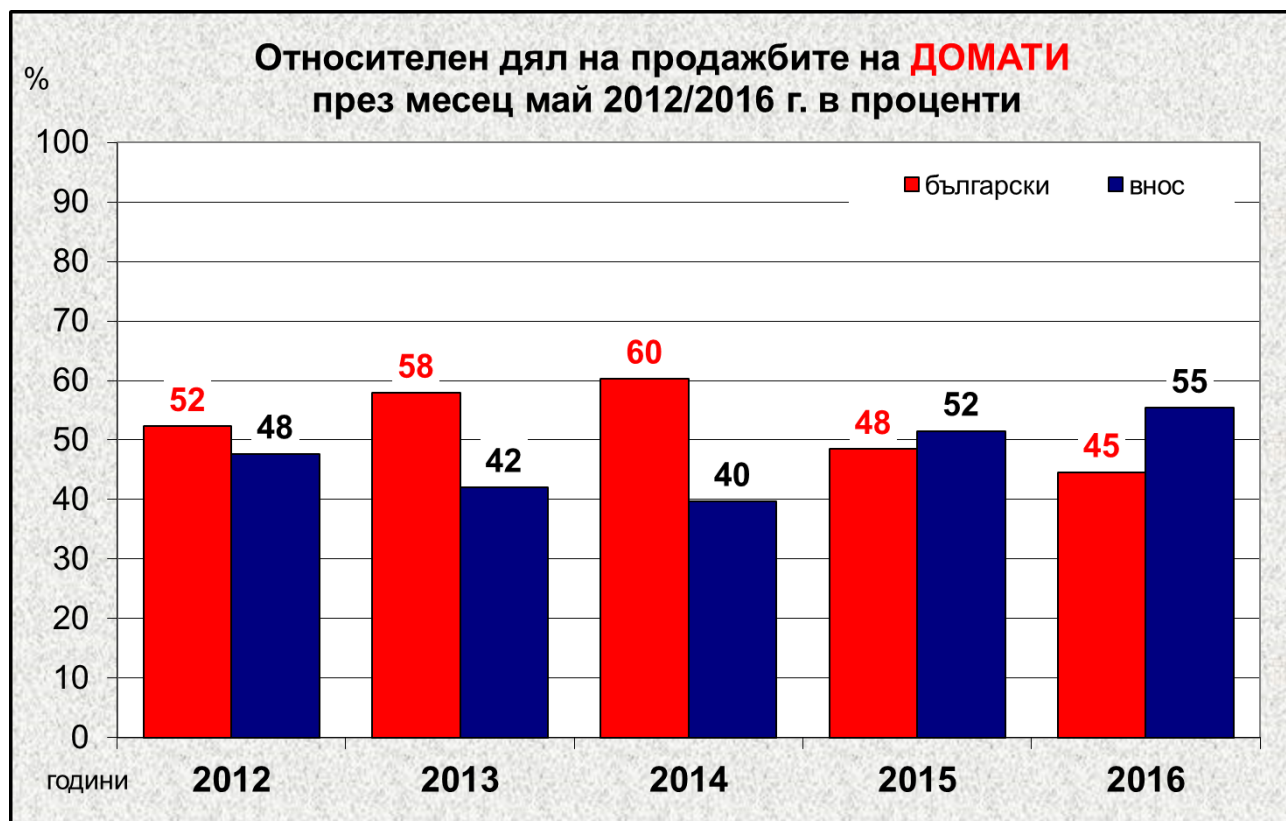
- По същата причина относителният дял на количествата българска продукция през м. май на последните пет години е функция и от конкретните метеорологични условия.

Таблица 6

стока	произход	относителен дял на продажбите през м. май				
		2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.
домати	български	52	58	60	48	45
	внос	48	42	40	52	55
краставици	български	82	66	66	71	61
	внос	18	34	34	29	39
картофи	български	73	63	72	64	62
	внос	27	37	28	36	38
ябълки	български	12	27	28	14	38
	внос	88	73	72	86	62
ягоди	български	54	73	81	71	81
	внос	46	27	19	29	19

- Цените на българските оранжерийни домати през м. май 2016 г. са по-ниски спрямо същия месец на 2012 и 2015 г., доближават се до нивото от м. май 2013 г и са малко над нивото от м май на 2014 г.. Цените на вносните домати през м. май настоящата година са най - ниски в сравнение със същия месец на петгодишния период. Вносните домати са били най-скъпи през май 2012 г. (2.21 лв./кг), когато са се търгували с 38% по-скъпо спрямо тази година.(фиг.)

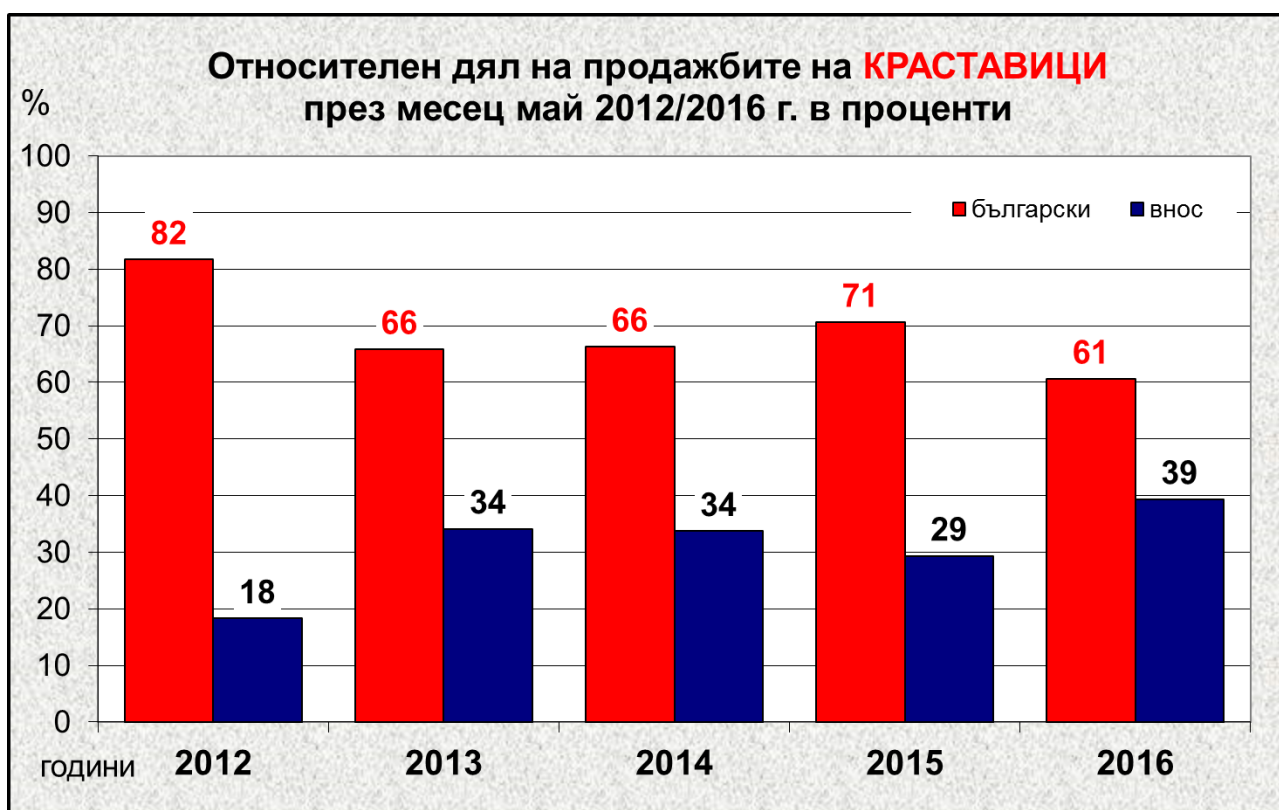
Продажбите на български оранжерийни домати на стоковите тържища през месец май в периода 2012 – 2014 г. са надвишавали количествата от внос и са съставлявали над 50% от общите продажби. През последните две години повече от половината продадени количества домати са от внос. (фиг.19 и табл. 6)

Фигура 19

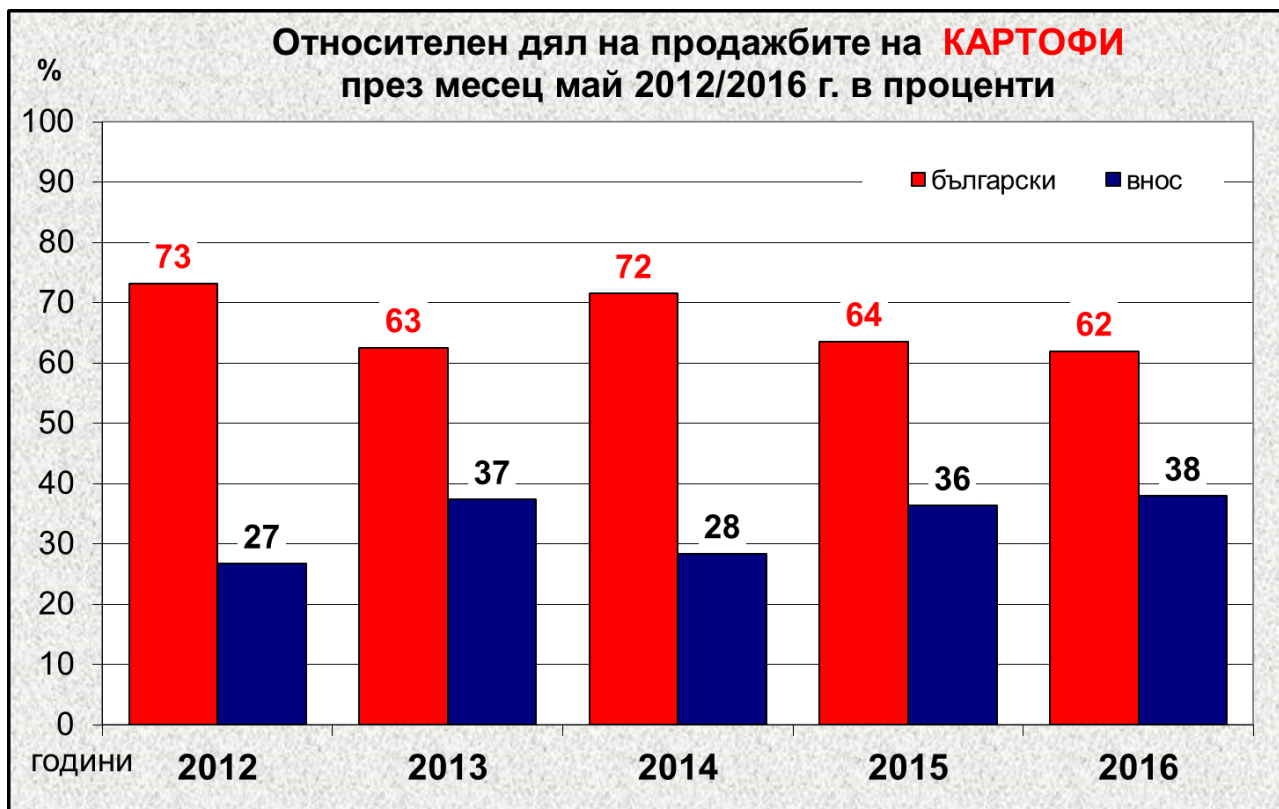

- Цените на българските оранжерийни краставици през м. май на настоящата година остават малко над нивата от същия месец на предходния петгодишен период, а цените на краставиците от внос се доближава до нивата от предходните две години. Наблюденията на пазара през последните пет години показва, че производството и продажбите на български оранжерийни краставици надвишават количествата на краставиците от внос. Най-голям относителен дял на българските краставици е имало през май 2012 г. (82%). Въпреки, че и през тази година българските краставици са повече от вносните, в сравнение с предходния период относителният дял през тази година е най-малък (61%). (фиг.20)

Фигура 20

- Цената на пресните картофи през тази година е по-ниска спрямо същия месец на 2013 г. и 2015 г., доближава се до нивото от 2012 г. и е малко над стойностите от 2014 г. През м. май в периода 2012 – 2016 г. продажбите на български картофи надвишава продажбите на картофите от внос и съставляват около 60-70% от общите продажби, осъществени на стоковите тържища. (фиг. 21)

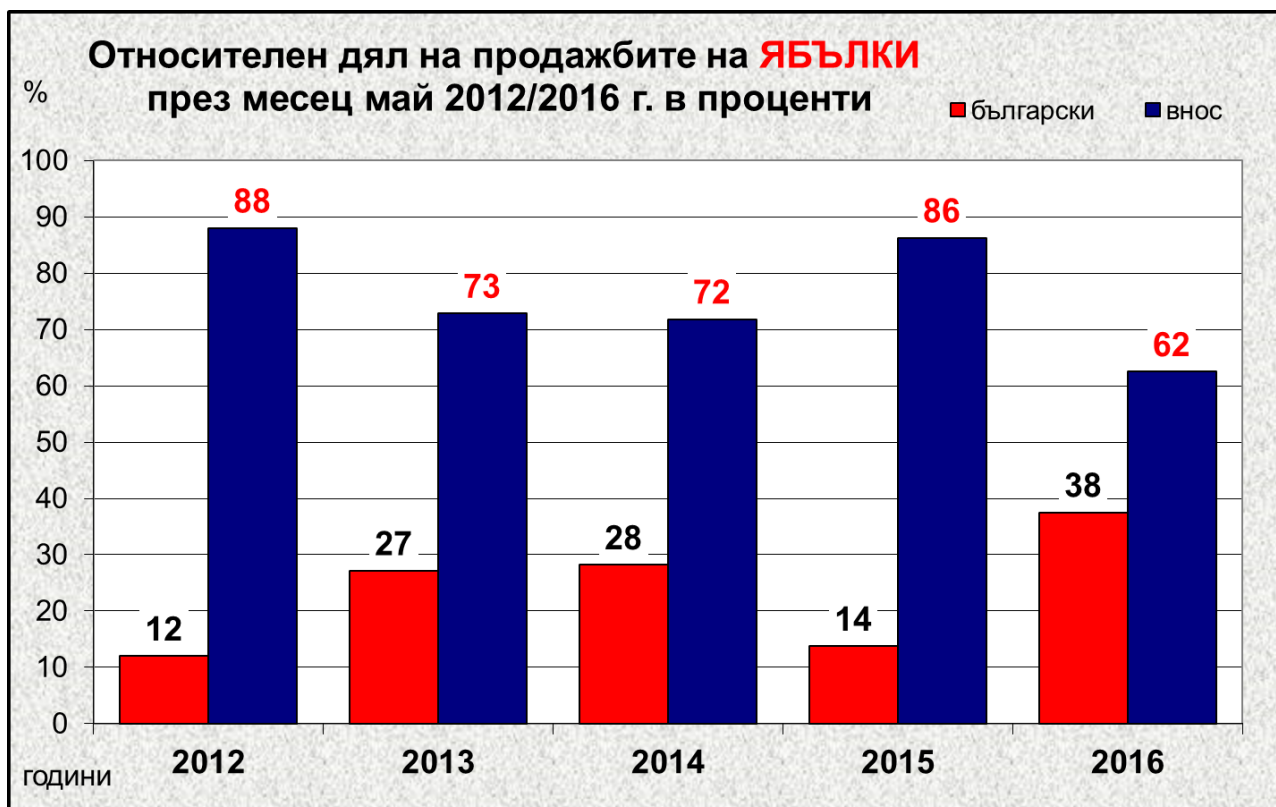

Фигура 21

- През пролетта на 2015 г. бяхме свидетели на изключително високи цени на зелената салата, когато беше достигнат пик на стойностите от последните години от 1.10 лв./бр. През настоящата година цената на зелената салата и репите се задържат около нивата от предходните години.

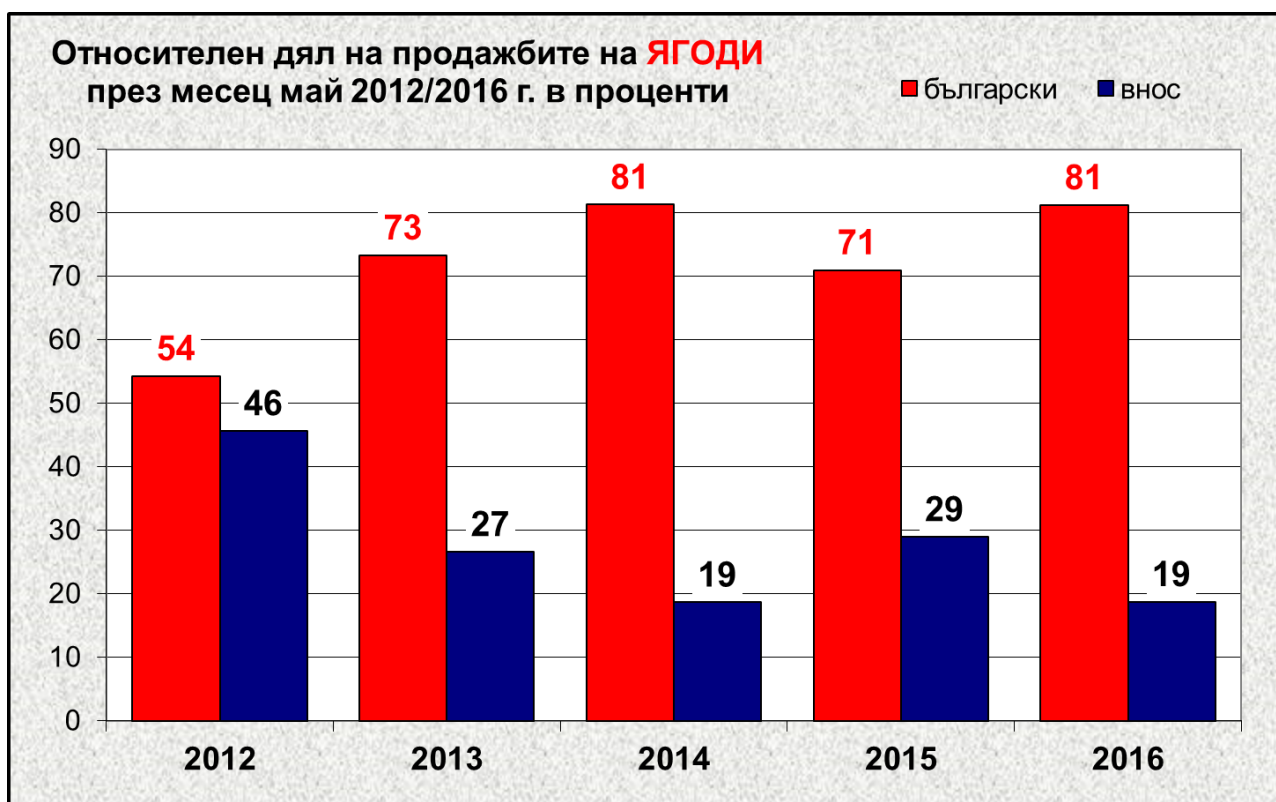
- Цената на бананите през м. май тази година бележи спад на годишна база спрямо май 2015 г., доближава се до нивото от 2102 г. и е малко по-висока от 2013 и 2014 г.

- Въпреки крайно недостатъчните количества ябълки, които се предлагат на нашия пазар, цените им през годините остават стабилни и през тази година са малко под нивото от същия месец на предходните години. Относителният дял на българските ябълки през тази година остава по-нисък от този на вносите, но е значително по-голям в сравнение с предходните години. (фиг. 22)

Фигура 22

- През май тази година цената на ягодите е на най-ниско ниво в сравнение със същия месец на предходния четиригодишен период. През целия анализиран период относителният дял на продажбите на български ягоди е по-голям и съставлява около 70 – 80% от общия обем продажби. (фиг. 23)

Фигура 23

Таблица 7

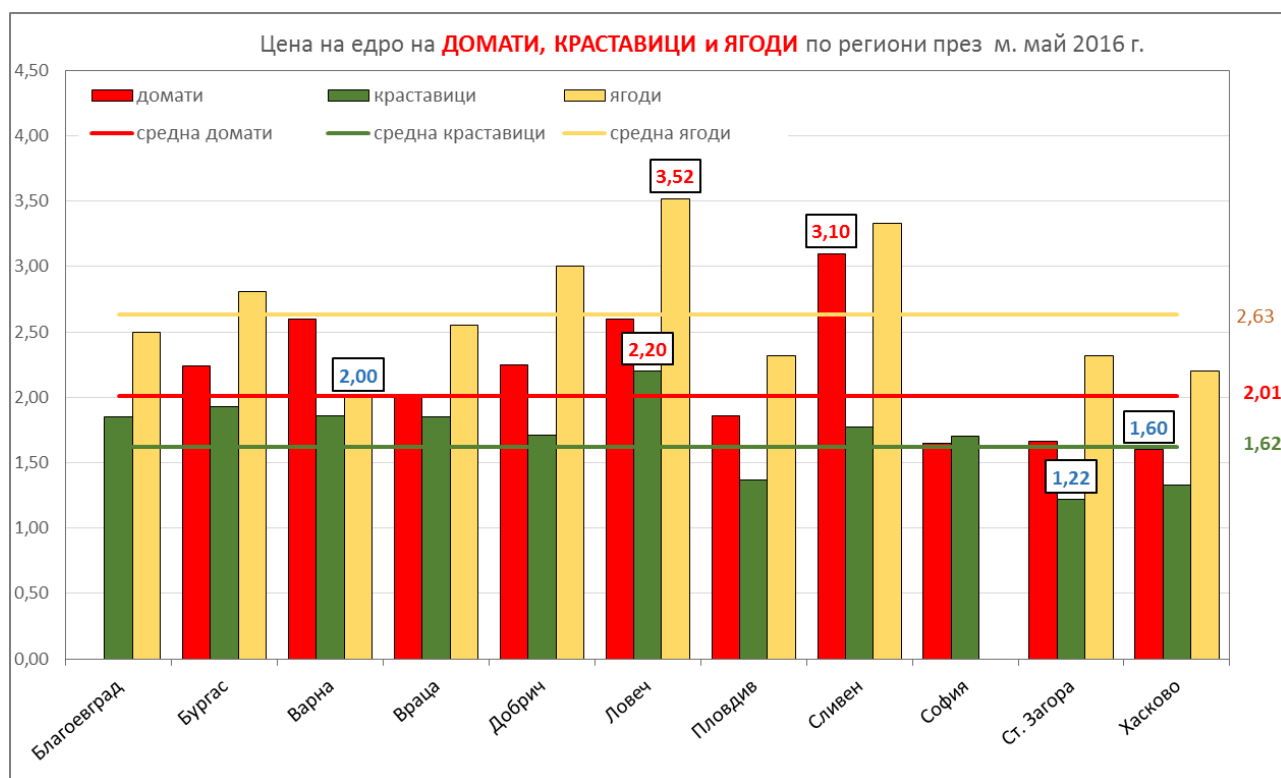
май											
година	ДОМАТИ оранжерийни	ДОМАТИ внос	КРАСТАВИЦИ оранжерийни	КРАСТАВИЦИ внос	КАРТОФИ пресни	САЛАТА зелена	РЕПИ	ЯБЪЛКИ	ЧЕРЕШИ	ЯГОДИ	БАНАНИ
2012	2,82	2,21	1,42	1,33	1,04	0,36	0,43	1,26	3,40	2,98	2,30
2013	2,06	1,73	1,49	1,28	1,40	0,52	0,58	1,38	2,52	2,88	2,13
2014	1,82	1,42	1,33	1,08	0,90	0,37	0,36	1,23	2,99	2,82	2,19
2015	2,54	1,74	1,41	1,14	1,27	0,55	0,34	1,31	2,79	3,72	2,39
2016	2,01	1,36	1,62	1,18	1,06	0,47	0,50	1,16	4,16	2,63	2,33

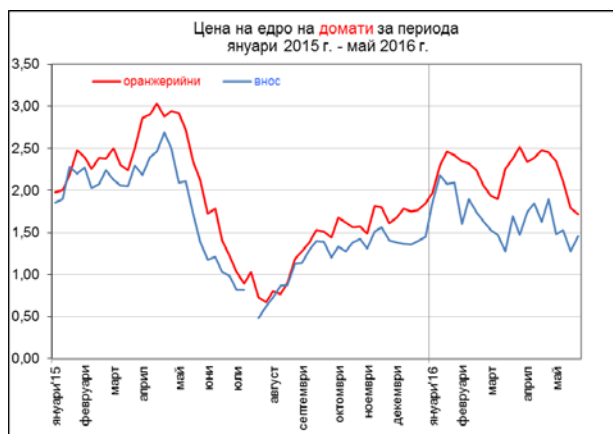
Фигура 24

Анализът на цените на едро на домати, краставици и ягоди по региони показва, че отклоненията на цените в различните региони от средната за страната цена са значителни и достигат до 60 – 70%

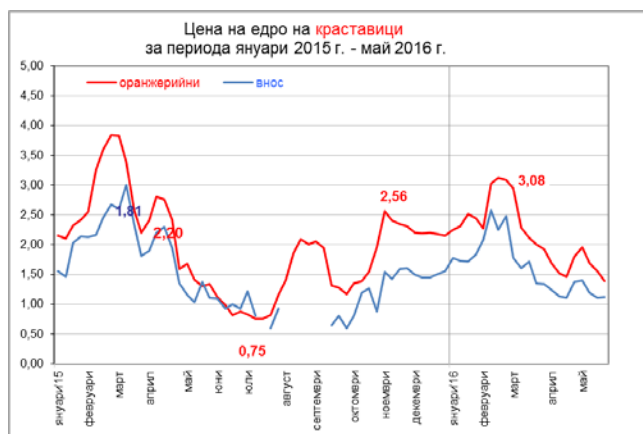
При средна цена за страната през м. май на домати 2,01 лв./кг, средната цена на домати на тържищата в област Сливен е 3,10 лв./кг, а в област Хасково 1,60 лв./кг. Най-висока цена на едро на краставиците през май е отчетена в област Ловеч – 2,20, а най-ниска в област Стара Загора – 1.22 лв./кг при средна за страната цена 1.62 лв./кг. Най-скъпо са се търгували през май ягодите на тържищата в област Ловеч – 3,52 лв./кг, а най-евтини те са били във Варненска област – 2,00 лв./кг. (фиг.25)

Фигура 25

Фигура 26

Фигура 27

Фигура 28

Фигура 29

Фигура 30

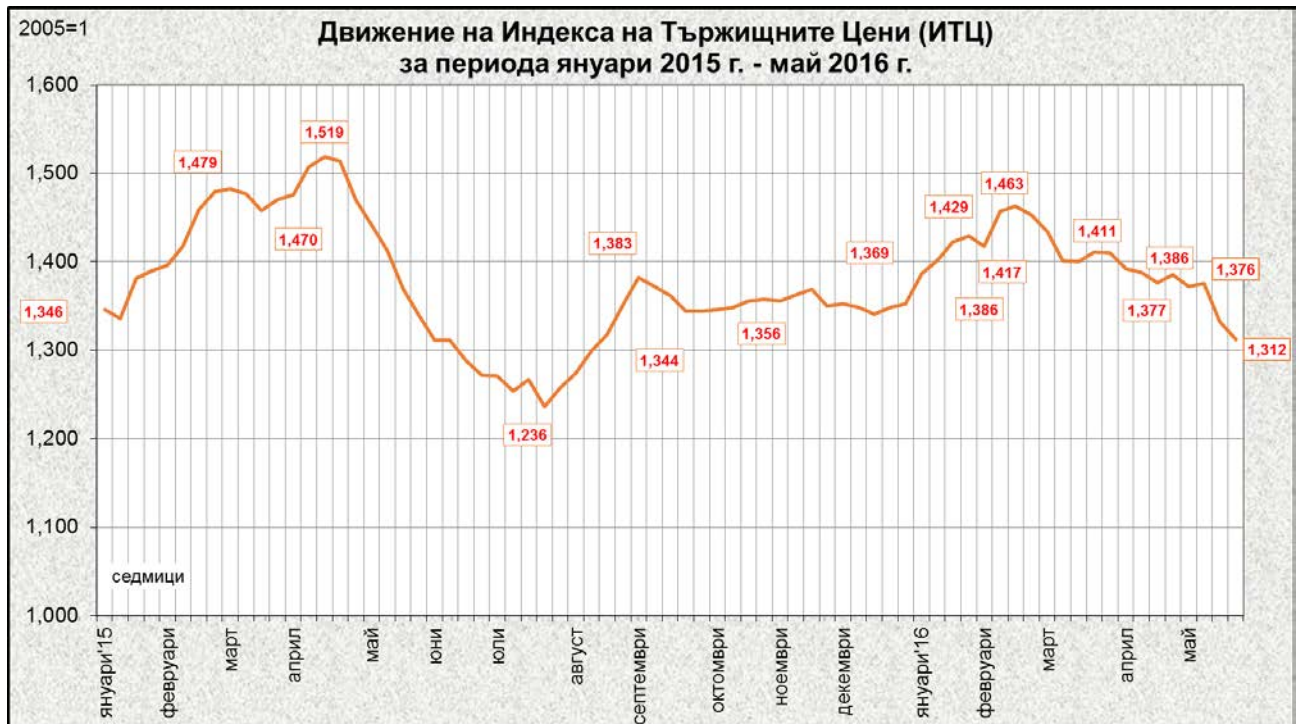
Фигура 31

3. Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)

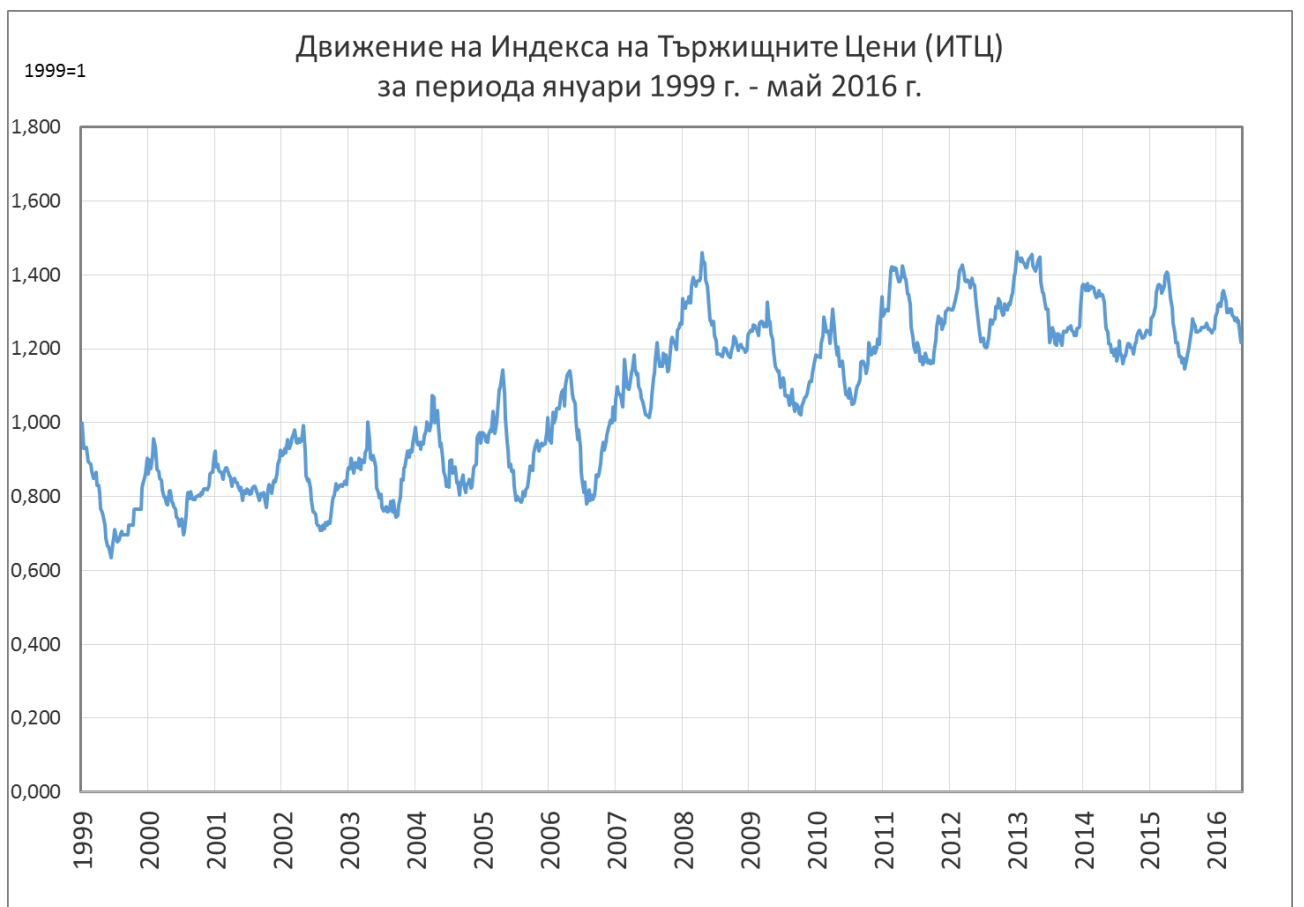
От последната седмица на м. февруари се наблюдава понижаване на стойностите на Индекса на Тържищните Цени. През първите седмици на март кривата се стабилизира, през четвъртата седмица на месеца има известно колебание нагоре и в края на март стойностите отново се стабилизират. През м. април кривата на индекса има устойчив низходящ тренд. През последната седмица, непосредствено преди Великденските празници се наблюдава известно движение на стойностите нагоре, но колебанието е незначително и е под 1%. В края на април кривата на индекса стъпва на ниво от 1.386 пункта.

През м. май индексът стартира от ниво 1,373 пункта. През първата седмица на месеца се наблюдава лек ръст на стойностите, но през следващия период кривата придобива устойчив низходящ характер. В края на месеца ИТЦ стъпва на ниво от 1.312 пункта и това е най-ниската точка, на която се стабилизира кривата от началото на годината. Понижението на индекса в сравнени с началото на месеца е 4.4%. (фиг. 32)

Като цяло кривата на индекса през май 2016 г. повтаря тенденцията от същия месец на миналата година, но кривата се стабилизира на малко по-ниско ниво, като понижението на стойностите на годишна база 2,2% (фиг.25)

Фигура 32

Фигура 33

4. Международни цени

През м. май 2016 г. се наблюдава спад на годишна база на пшеницата на стоковите борси в Чикаго и Будапеща съответно с 4,6% и 10,1%. (фиг.34 и 35)

Цената на царевицата в Чикаго бележи ръст на годишна база от 8.8%. Значително покачване на стойностите има на стоковата борса в Будапеща, където е регистриран ръст от 18.8%. (фиг. 36 и 37)

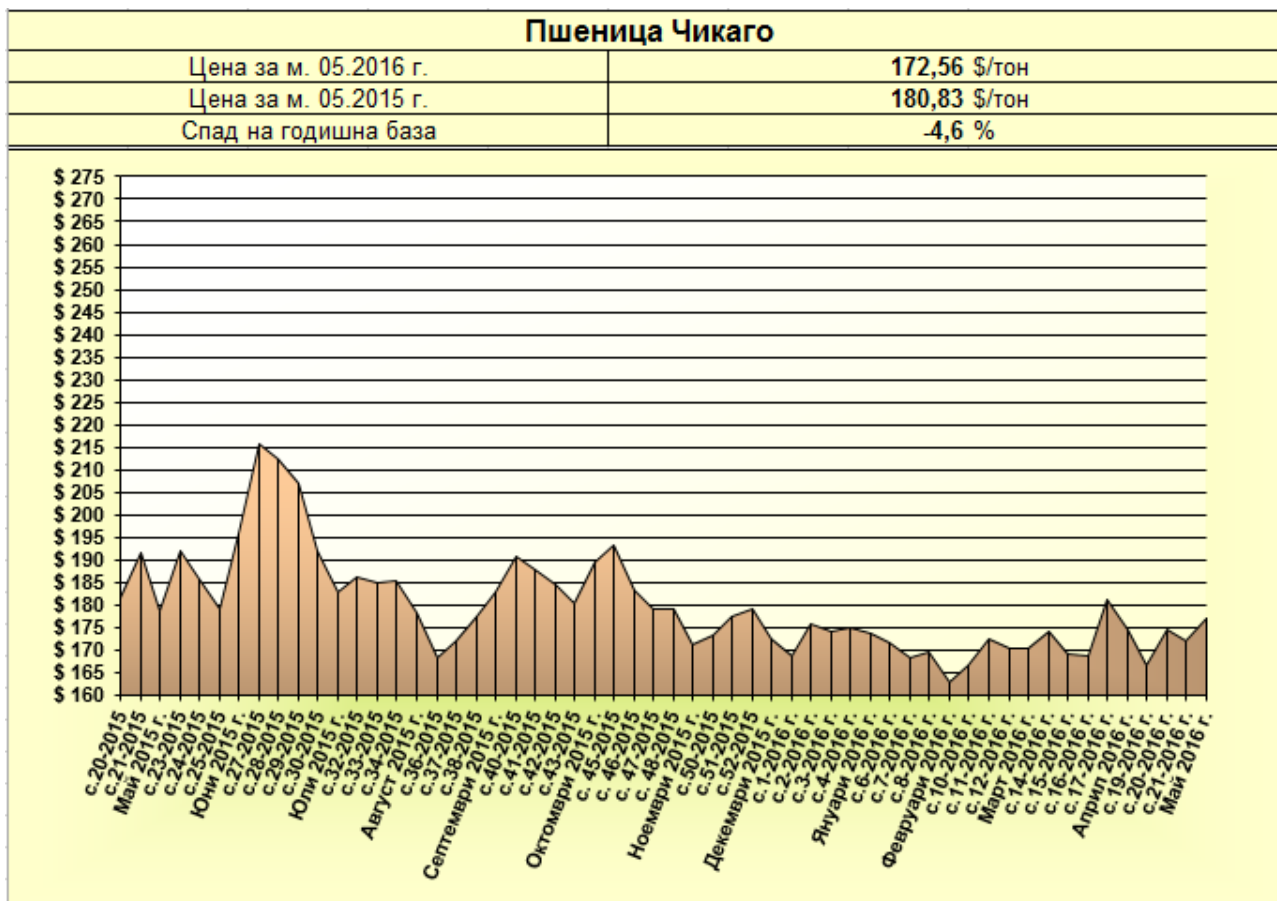
На международния пазар се наблюдава поскъпване на захарта, като на Лондонската стокова борса е отчетен значителен ръст на цената в периода 19 февруари – 24 март, когато захарта поскъпва с 26%. След известен спад през втората половина на м. март, през м. април и май кривата отново тръгва нагоре. Поскъпването на захарта на годишна база на международния пазар е близо 30,7%. (фиг. 38) Въпреки наблюдаваният ръст на цената на захарта на международния пазар през последните месеци, тя остава много под пиковите стойности от лятото на 2011 г., когато цената достигна исторически за последните 20 години стойности от 850 долара/тон. (фиг. 39)

Цената на нерафинираното слънчогледово олио на борсата в Ротердам бележи спад на годишна база от 4.5%, като се наблюдава краткотраен пик на стойностите в края на м. септември 2015 г., когато цената достига 1010 долара/тон. (фиг. 44) Като цяло през последните две години цената на слънчогледовото олио на международния пазар е стабилна. В средата на 2013 г. кривата бележи рязък спад и се стабилизира около ниво от 1000 долара. (фиг. 45)

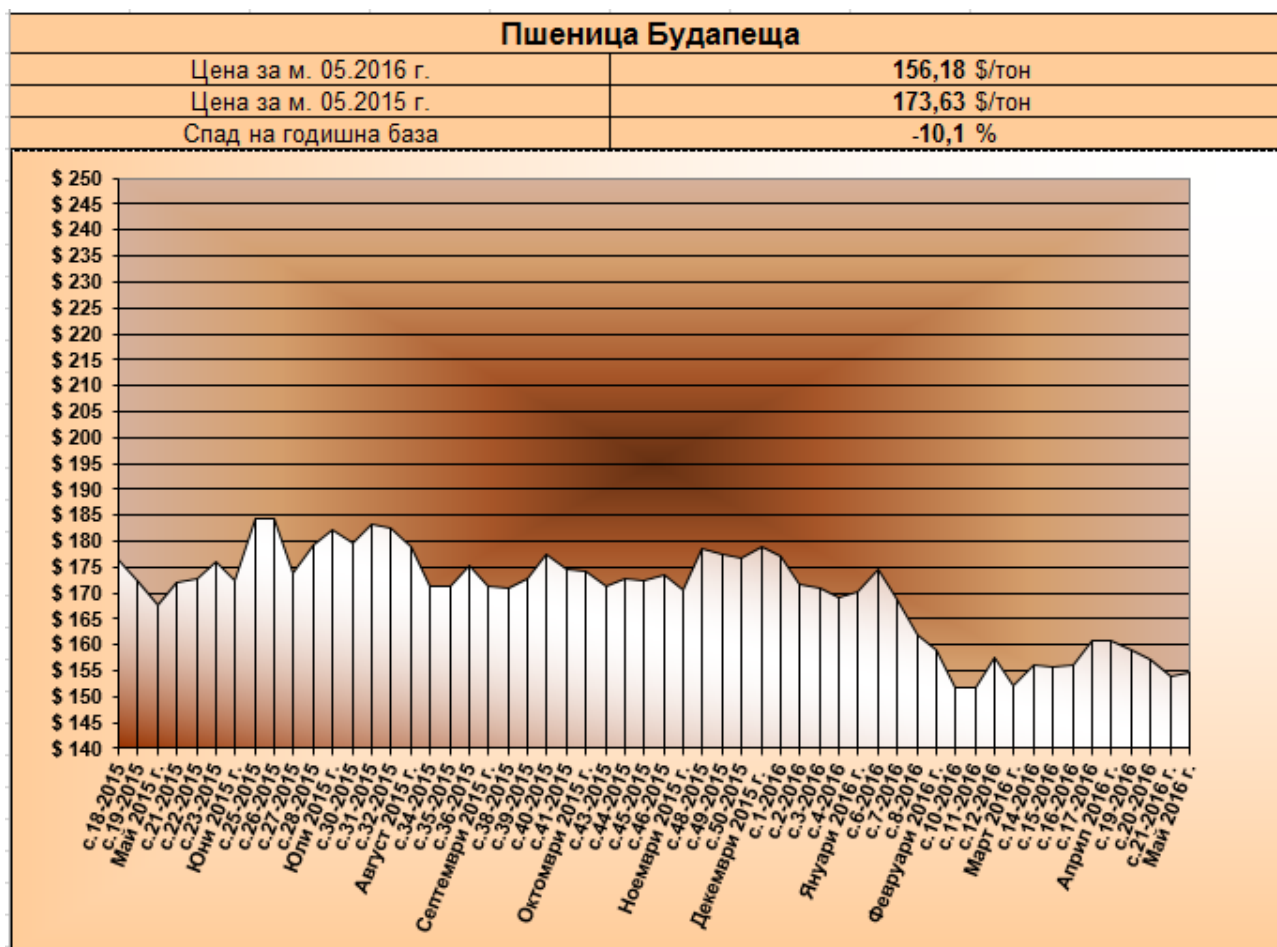
След няколко месеца на покачване на международната цена на свинското месо, през м. май се наблюдава известно стабилизиране на стойностите. На борсата в Чикаго е отчетено намаление на годишна база от 3.8%. Като цяло кривата на цената на свинското месо във Великобритания през едногодишния период има низходящ тренд с няколко пикови момента в началото на 2015 г. и януари и март 2016 г. През последния месец е отчетен спад на годишна база от 20.2%. (фиг.40, 41)

При цената на говеждото месо има спада на годишна база, който е по-силно изразен на борсата в Чикаго. (фиг. 42 и 43)

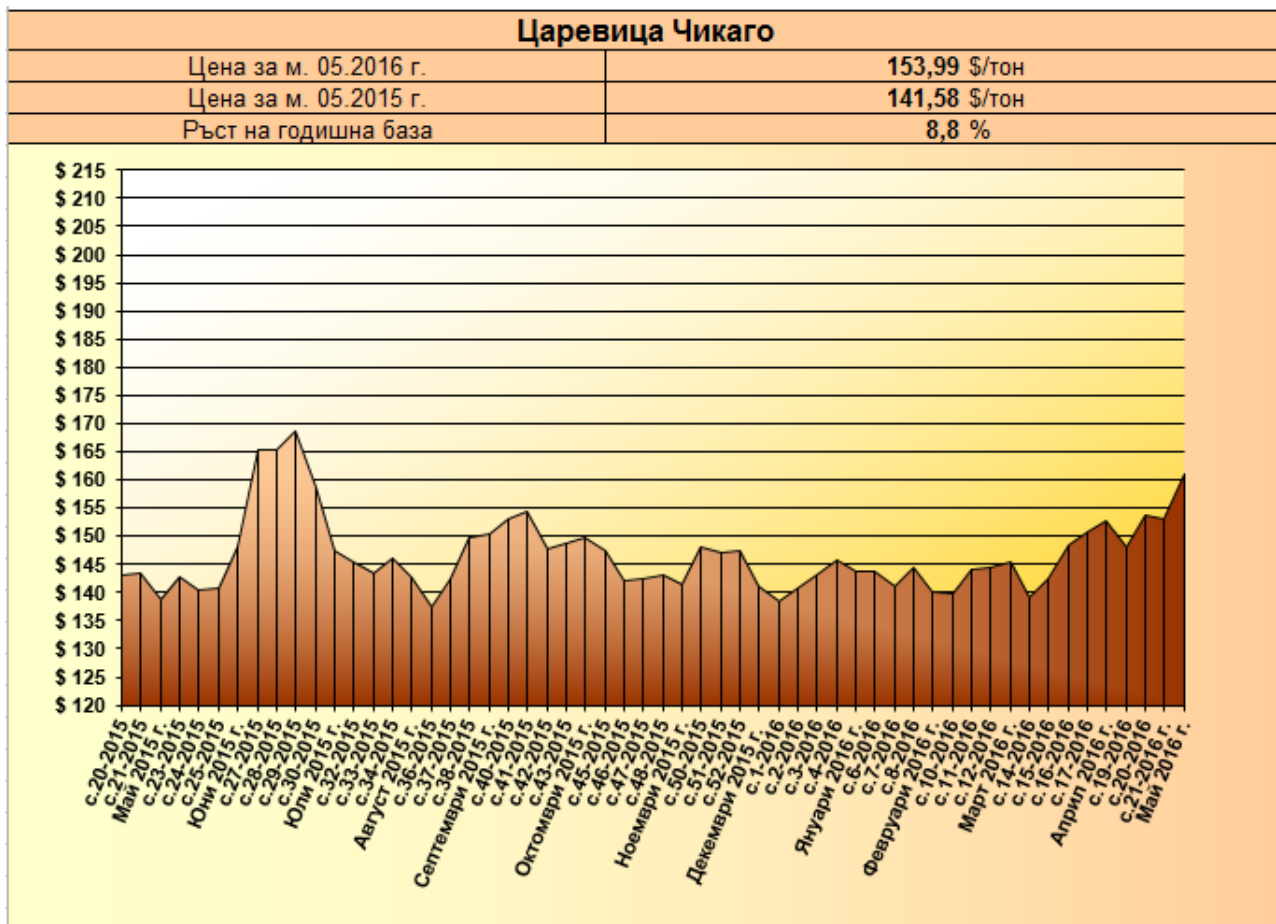

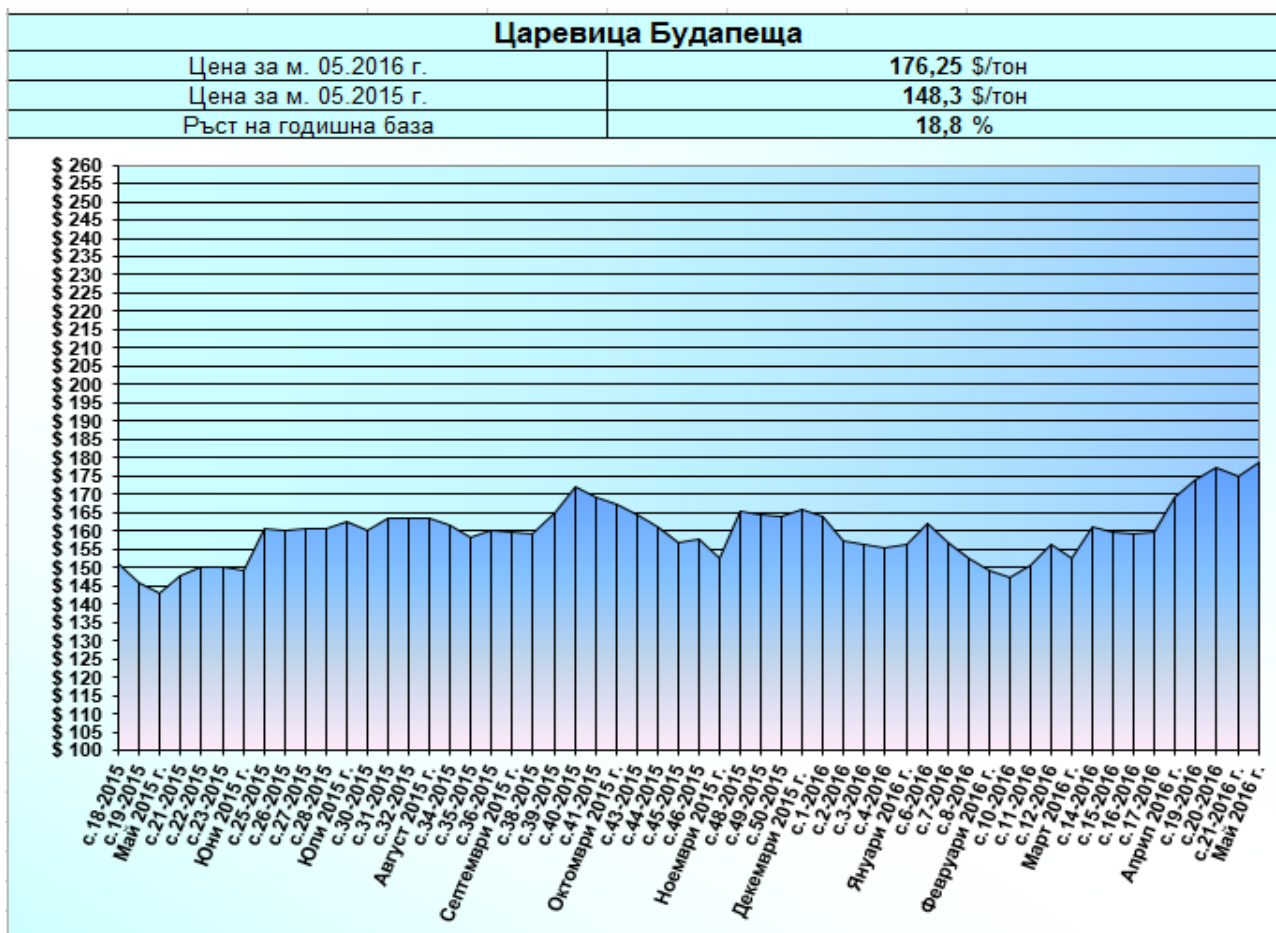
Фигура 34

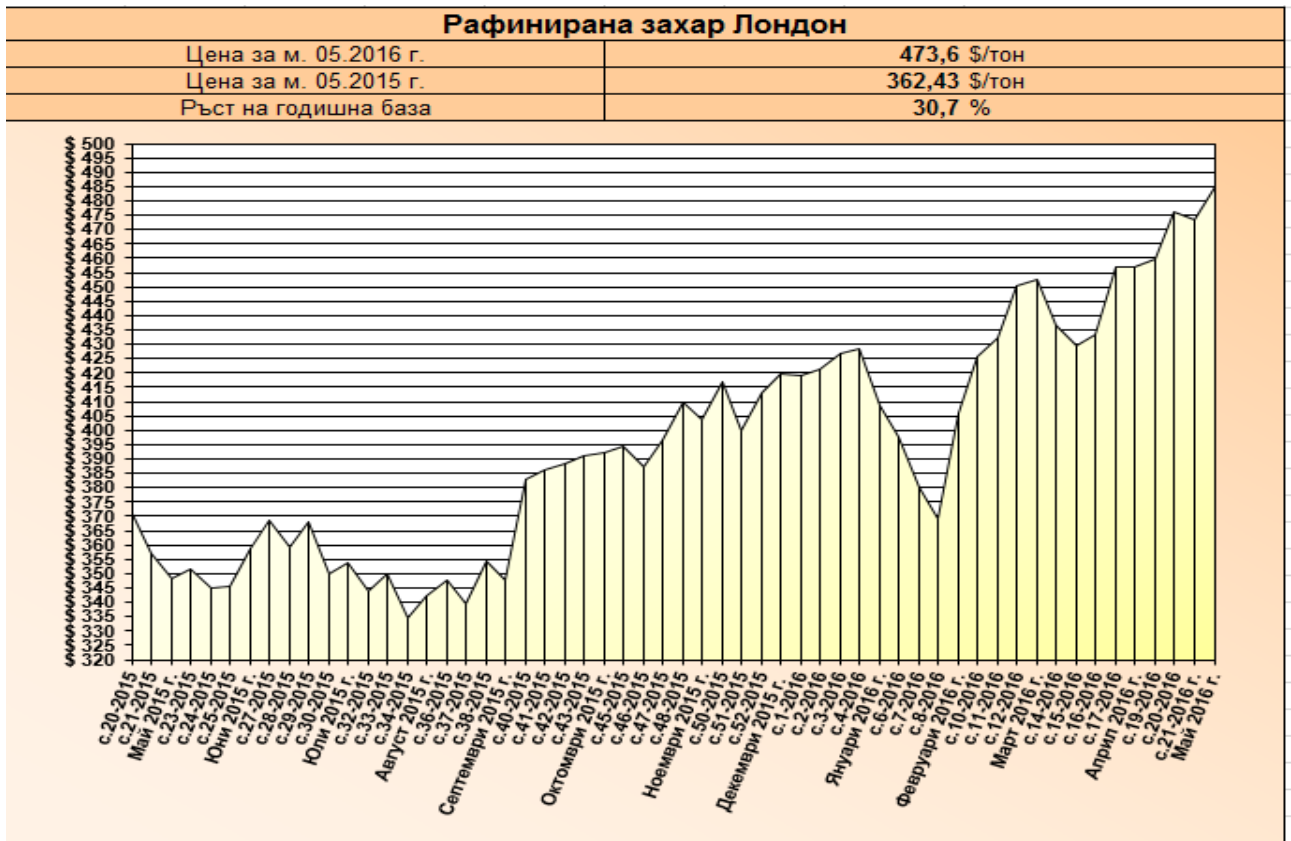
Фигура 35

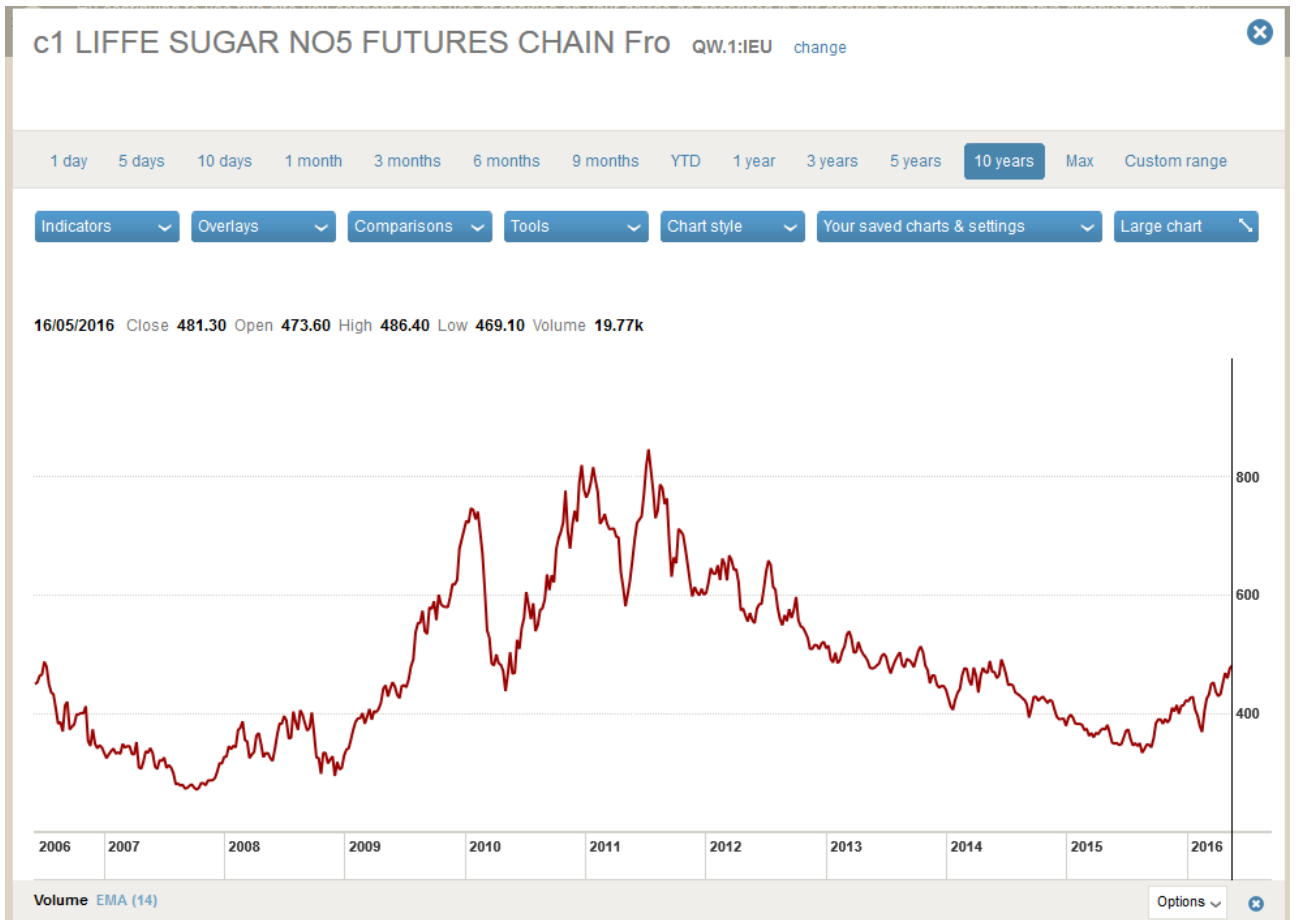
Фигура 36

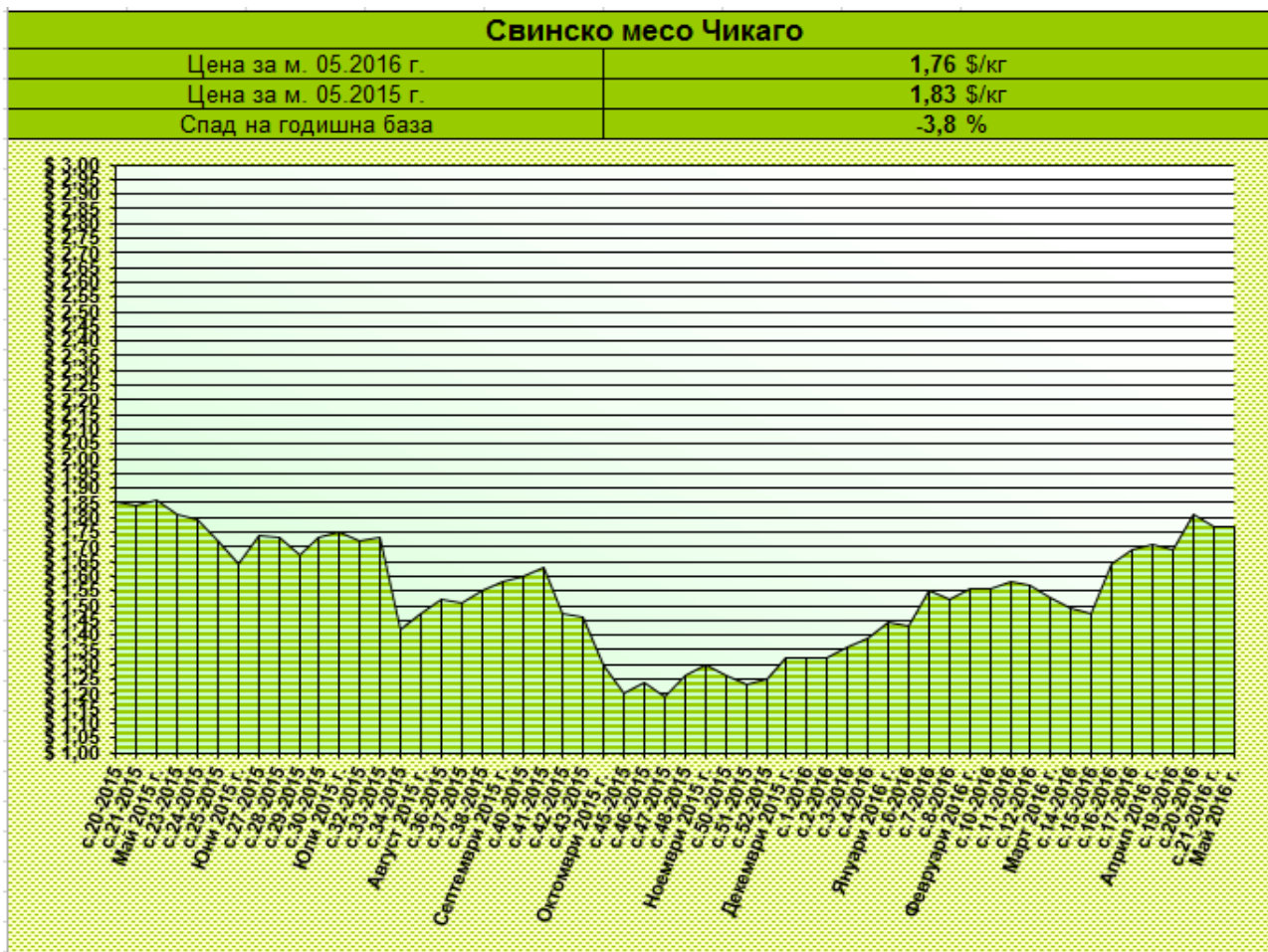
Фигура 37

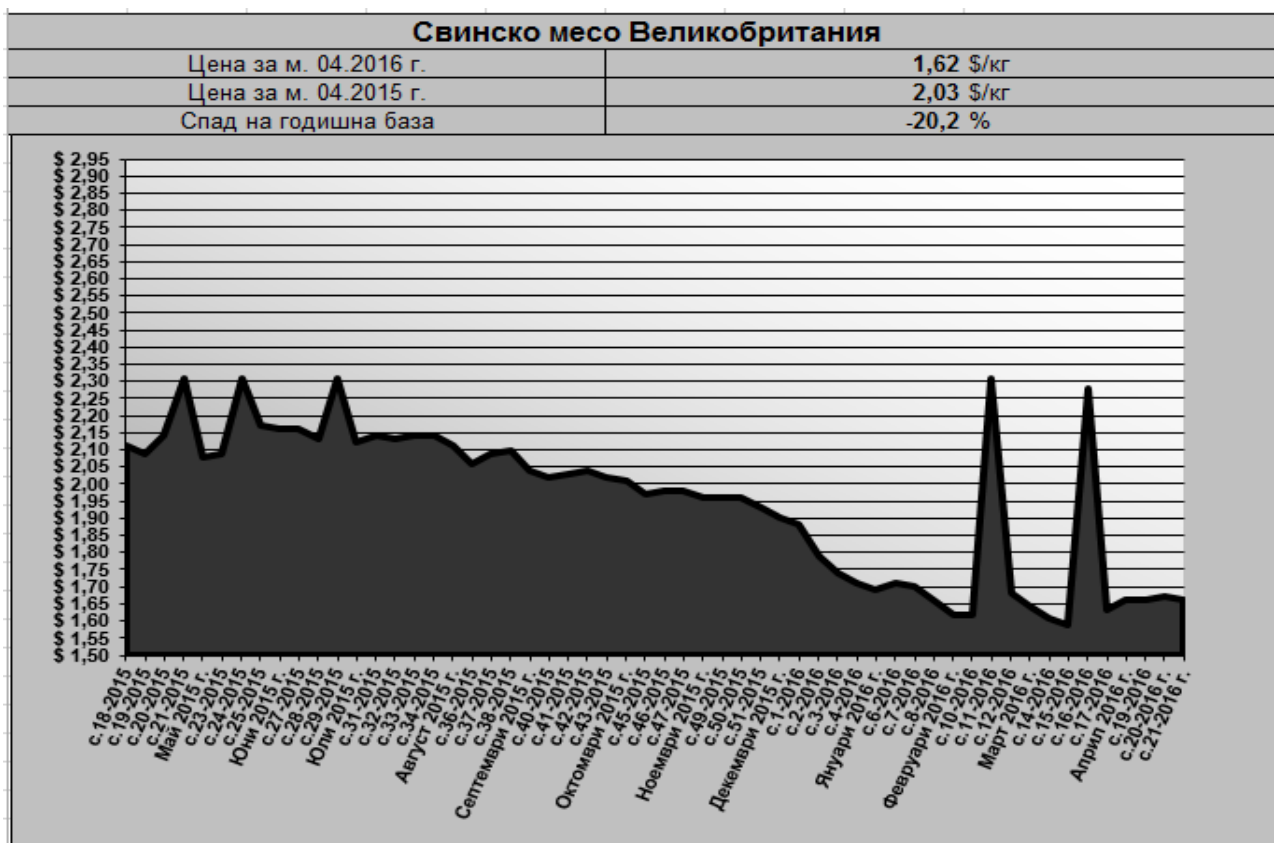
Фигура 38

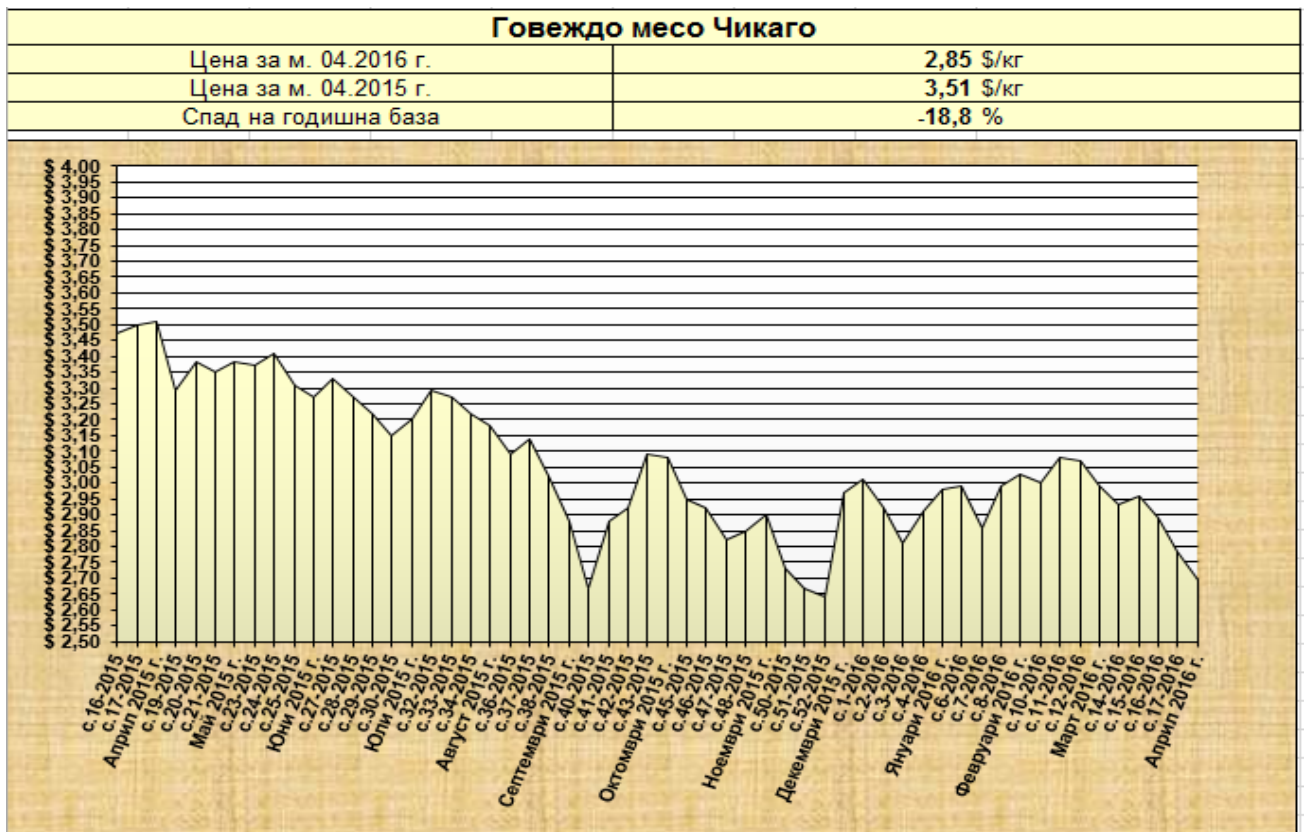
Фигура 39

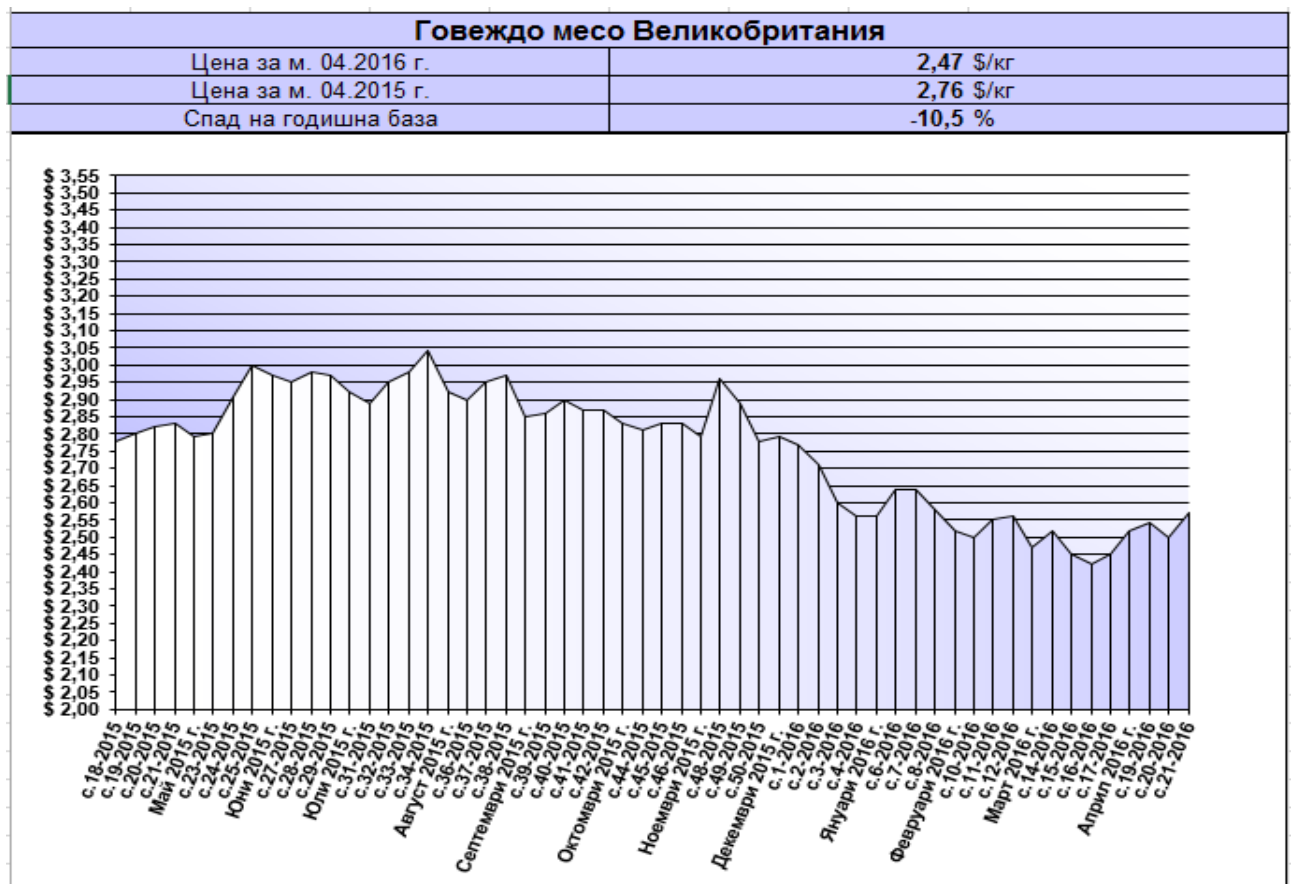
Фигура 40

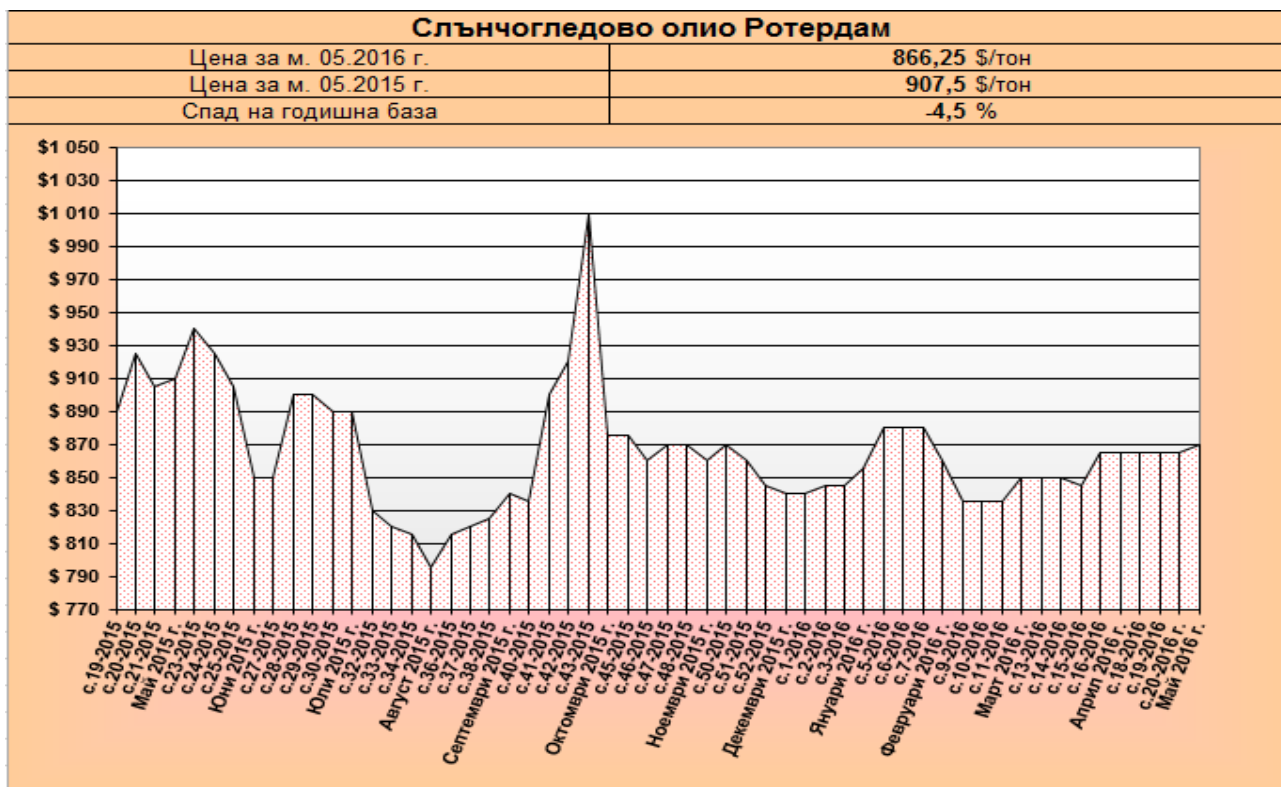
Фигура 41

Фигура 42

Фигура 43

Фигура 44

Фигура 45